

İnönü'nün Saraybosnadaki söylevi

“Yuğoslav ordusunun dostu olmak bir bahtiyarlıktır,,

Bu ordunun dostu olmıyanlar günün birinde bunu hissedeceklerdir

Belgrad, 17 (A.A.) — Bütün gazeteler, Türkiye başbakanı İsmet İnönü ile Rüştü Arasın her tarafta gördükleri hararetle kabulü büyük başlıklar altında yazıyorlar.

Yukarda:
İsmet İnönü, B. Tevfik Rüştü Aras ve B. Stoyadinoviç yugoslav tayyareci serpuşlariyle.

Aşağıda:
Başbakanımız ve Dış işler bakanımız Belgrad tayyare meydanında yapılan akrobasi oyunlarını seyrediyorlar.

İsmet İnönü, Saraybosnada münakalat bakanı Spaho, harbiye ve bahriye bakanı Mariç de hazır olduğu halde şerefine verilen ziyafette türk - yugoslav dostluğunun sağlamlığını kuvvetle tebarüz ettirerek demiştir ki:

“— Ordunuz kuvvetlidir. En modern teçhizata ve fevkalâde dikkate lâyık tesisata maliktir. Gerek sizin millî kuvvetiniz, gerekse alelûmum sulh için kudretli bir vasıttadır. Yuğoslav ordusunun dostu olmak bir bahtiyarlıktır. Bu ordunun dostu olmıyanlar günün birinde bunu hissedeceklerdir.”

İsmet İnönü harbiye bakanı Mariçi tebrik ettikten sonra Stoyadinoviç hükmünün ve bilhassa yugoslav başbakanının şahsen Türkiye'de elde ettikleri itimadı bildirmiş ve Stoyadinoviçin daha ilk anda itimat kazanmaya muvafak olduğunu ve bu hissin sonraları bu büyük devlet adamının ve bu büyük vatanperverin daha iyi tanınması neticesinde kuvvet bulduğunu ilâve eylemiştir.

Başbakan İsmet İnönü sözlerini bitirirken Türkiye'nin Yugoslavyanın kuvvet ve terakkisinden derin bir sevinç duyduğunu çünkü Yugoslavya kuvvetinin Türkiye'nin de kuvveti olduğunu söylemiştir.

İsmet İnönü sırça olarak şunları ilâve etmiştir:

“— Sizlere Kemal Atatürk'ün selâmını getiriyorum. Yaşasın majeste ikinci Piyer, yaşasın naip prens Pol, yaşasın niyabet meclisi âzası, yaşasın mütefiklerimiz yugoslavlar.”

(Sona 5 inci sayfada)

B. Stoyadinoviç Romaya gidiyor

Arnavudluk hakkındaki anlaşmalar görüşülecek

Roma, 17 (A.A.) — Havas bildiriyor:

B. Stoyadinoviç'in bu ay sonunda Roma'ya geleceği bildirilmektedir. Tarih henüz tesbit edilmemiştir. Fakat, Yugoslavya başbakanının 30 nisan Romaya varacağı zannediliyor. B. Stoyadinoviç kont Ciano'nun Belgrada yaptığı ziyarete mukabele için gelecek ve bu münasebetle Arnavudluk hakkında yapılan anlaşmayı tamamlamak üzere politik konuşmalar olacaktır.

Kont Ciano'nun Tiran'a seyahati hakkındaki şayialar mevsimsizdir. Bu ziyaret önümüzdeki yugoslav - italyan müzakereleri neticesine bağlı bulunmaktadır.

Mısır ve muhtelit mahkemeler

Montrö, 17 (A.A.) — Muhtelit mahkemelerle Mısır mahkemelerinin salâhiyetlerini ayırmağa memur olan Politis'in riyasetindeki hukuk komitesi bir itilâf zemini bulmuştur.

Bu mahkemeler arasında müsavat prensipini temin eden bir metin hazırlanmıştır. Metin, salı günü konferansın genel encümenine verilecektir.

Gündelik

Türkiye ve Irak

Dış Bakanımız Doktor Tevfik Rüştü Aras, Başbakanımızla birlikte Belgrad seyahatine çıktığı gün, ajanslar, sayın Doktorun, mayıs sonunda vukubulacak Milletler Cemiyeti toplantısına iştirak ettikten sonra, ziyareti iade için, Bağdad'a gideceğini haber verdiler.

Yalnız komşularıyla değil, komşularının komşularıyla ve bütün cihan milletleriyle iyi münasebetler tesis ve idame etmek Türkiye'nin barışçı ananesi icabı olduğunu bilenler, bu gibi ziyaretlerin mevcut dostlukları daha çok kuvvetlendirerek umumî sulhu sağlamlaştırmaya hizmet edeceğini düşünür ve sevinirler.

Türkiye ve Irak politik, ekonomik ve kültürel münasebetlerinde birbirinin haklarına büyük itina göstermediği kendilerine şiar edinmiş iki yakın komşudur ki dostlukları, teassüs ettiği gündemberi iki tarafa da ancak huzur vererek devam etmiştir: Türkiye - Irak hududu mıntakasında bulunan memurların hududun beri veya öte tarafında ika edilen cürümleri birbirine haber verecekleri ve suçluları tutarak bunları mensup bulundukları memleket makamlarına teslim edecekleri 5 haziran 926 andlaşmasında tasrih edilmiş ve Irak memurlarının bu andlaşma hükümlerini tatbikte gösterdikleri iyi niyet ve faaliyet, her iki tarafa zarar veren eşkiyanın tenkilinde müessir olmuştur; bugün Türk - Irak hududları üzerinde hüküm süren asayiş bu iyi niyet ve faaliyetin eseridir. Şimdi müddeti biten bu andlaşmanın hudud münasebetlerine aid bulunan ikinci faslının temdidî suretiyle bundan böyle sınırlarımızda gene aynı işbirliğinin temin olunacağı tabiidir.

Bahis politik sahada iken, Irak hükümetinin Hatay meselesindeki sarîh ve dürüst hareketini memnuniyetle hatırlamaya imkân var mıdır? Irakın türk dostluğuna inanır, Türkiye'ye karşı beslediği samimî duyguları ifade eden bu dürüst ve sarîh hareket, Türkiye'de, iyi komşuluğun değerli bir örneği olarak daima anılacaktır.

Ekonomik sahaya geçelim: komşu ve dost hükümet, Irak petrol gelirinden Türkiye'ye veril-

(Sona 5 inci sayfada)

Halep hapisanesinde türklere yapılan işkence Fransız adaleti bu facialara nasıl müsaade ediyor?

Şam, 17 (Husûsî) — Kırıkhan ve Antakyada millî davâ yüzünden hapsedilen 25 genç Halep hapisanesinde en feci şartlar içinde zulüm görmektedir. 25 genç gayet dar bir odaya tıkılmışlardır. Bunlar yerin darlığından yatamamakta ve bir dakika bile hava almak üzere odadan dışarı çıkarılmamaktadır. Aynı zamanda kendilerine idam mahkûmlarına bile yapılmıyan işkenceler yapılmaktadır.

Genç türklerin çektikleri kâfi gelmiyormuş gibi daha fazla ziyâk yapılması için fransız Halep jandarma kumandanlığından lâzım gelenlere emir verilmiştir.

Türkiye aleyhinde propaganda

Lâzkiye, 17 (Husûsî) — Merkezi Şam'da, şubeleri şimdilik Haleb, Hama, Humus, Dirzor'da olmak üzere Suriye propaganda faaliyeti resmî bir surette işe başlamıştır. Evvelce bu teşekkül daha hususî mahiyette idi.

Propaganda teşkilâtının maksadı şunlardır:

Suriye aleyhinde intişar eden her türlü neşriyata cevap vermek.

Suriye içindeki neşriyatı takib etmek, millî davâlar aleyhine yapılan iş neşriyata cevap vermek.

Suriye hakkında yabancı memleketlere malûmat vermek.

Suriye halkını tenvir etmek.

Suriye'ye karşı olan devletlerine iç ve dış politikalarını, bilhassa iç rejimlerini bütün teferrüatıyla Suriye halkına izah etmek.

Suriye'ye göz dikmiş devletler halkını tenvir etmek.

Bu teşkilâtın tek hedefi Türkiye'ye karşı halkı tahrik etmektir. Vataniler gitgide kuvvetlerini kaybetmektedirler. Halk arasında yegâne dayanma noktası olarak Türkiye telâkki edilmekte ve Türkiye'ye karşı sempati hissi günden güne kuvvetlenmektedir. Bunun önüne geçmek için Türkiye aleyhinde en âdi, en cahil, en rezil iftiraları propaganda mevzuu

(Sona 5 inci sayfada)

İstanbul üniversitesinde Hâmid için yapılan büyük tören

Bostancıda bir facia

İki otobüs çarpıştı 3 kişi ağır 7 kişi hafif surette Yaralandı

İstanbul, 17 (Telefonla) — Bugün öğleden sonra Bostancıda tüyler örperici bir otobüs faciası olmuş. İki otobüs çarpışmış üç yolcu ağır 7 yolcu da hafif yaralanmıştır. Bazılarının hayatı tehlikeydedir. Facianın tafsilatı şudur:

Şile ve Kartal hatlarında işliyen ve

(Sona 5 inci sayfada)

Ankara Radyosunda Eşber

Şehir tiyatrosu artistleri Hâmidin Eşber piyesini temsil edecekler

Şehrimizde temsiller vermekte olan İstanbul Şehir tiyatrosu sanatkarlarından birkaçı bu akşam Ankara radyosunda saat ondokuz buçukla yirmi onbeş arasında büyük şâir Hâmidin Eşber'inden birkaç parçayı temsil edeceklerdir.

Romanya ile İtalya arasında anlaşma

Varşova, 17 (A.A.) — Lehistan ajansı İtalya ile Romanya arasında bir dostluk muahedesi için müzakerelerin başladığını ve Romanyanın bu muahedenin statükoya dayanmasını isteyeceğini haber almıştır.

Yarın, şehrimizde son temsilini verip Adana ve İzmir'e gidecek olan İstanbul Şehir tiyatrosunun büyük şaire bu suretle hükümet merkezinde gösterdikleri saygı bağlılığını takdire değer buluruz. Evelki gece bir takım makale, hitabe ve şiirlerle Hâmidî anmış olan Ankara radyosunun bu defa da böyle bir temsili programına koymasını da yerinde bir hareket telâkki ediyoruz.

Sözün gelişi:

Nasıl selâmlaşıyoruz

Karagöz oyununda Hacivad:
— Sabahı şerifiniz hayırlar olsun!
der de kara göz kendisiyle eğlenir.

Gerçekten osmanlı selâmı, yalnız Karagöz'ü tuhafliğe sürükleyecek kadar değil, hepimizi güldürecek kadar gülünçtü.

Nitekim halk arasında tutunamayan bu acaib münacat cümlesi bir takım esnaf arasında:

— Sabahlar olsun! gibi manasız bir kalıba bürünmüş, bir tek kelime rumca bilmeyen karamanlı rumlar, buna, kendilerince, biraz mana katabilmek için:

— Sabahın Galimera! şeklini vermişlerdi.

Geçen gün Ankara radyosunda spikerin öğle neşriyatından sonra dinleyicilere "günüüz hayırlı olsun" deyişini dinlerken, bir defa daha hatırladım ki, henüz türkçemizde esaslı bir surette yerleşmiş bir selâm cümlemiz yoktur.

Kimisi alışkanlık yüzünden, kimi taklid hevesi ile, yollarda, evlerde ve türlü müesseselerde birçok vatandaşlar birbirlerini:

— Bonjour!

— Bonsuar!

— Orevuar!

— Bon vayyaj!

— Bon amüzman!

— Bon nüi! v. s. diye selâmlayıp duruyorlar.

Hattâ bir takım genç kız ve erkeklerimiz, henüz:

— Gud morning!

— Gud ivning!

— Gud nayt!

Kelimelerini kullanmıyorlarsa

da birbirlerinden ayrılırken ellerini başlarının hizasına kadar kaldırıp:

— Bay bay! bile diyorlar.

Hiç şüphe yok ki, bu karışıklık eski osmanlıca yıllarca kısa ve manâlı birkaç selâm cümlesi bulamamasından ileri gelmiştir; fakat bu vaziyet, bu kargaşalığı daha uzun müddet devam ettirmemize sebep olmamak lâzım değil midir?

Bu kadar yıl kullanmış olduğumuz "bey", "beyefendi", "hanım", "hanımefendi" kelimelerinin yerine "bay" ile "bayan" ı geçireli çok olmamıştır; öyle olduğu halde bu yeni kelimeleri kullanırken hiç de yadırgamıyoruz: bu yeni kelimeler gazete sütunlarında olduğu kadar gezgin satıcıların dilinde de tutunmuştur.

Dili sadeleştirmek, güzelleştirmek, özleştirmek heyecanı içindeyiz. Alınan isabetli tedbirlerin hedefi, türkçeyi zenginleştirmek ve dünyanın en eski medeniyetine sahip olan bir milletin bütün medenî ihtiyaçlarını ifadeye elverişli bir hale getirmektir. Selâmlaşmanın medenî hayatta en gerekli ihtiyaçlardan birisi olduğuna şüphe edebilir misiniz?

— Gün aydın!

— Tün aydın!

Bir zamanlar tutunur gibi olmuştu. Fakat biz, burada kelime ve cümle teldifinde bulunmak istemiyoruz. İstedğimiz salâhiyet sahiblerinin bize güzel türkçemizin eşsiz âhengine uygun, kısa ve manalı selâm cümleleri armağan etmeleridir.

NURETTİN ARTAM

Kamutay müzakerelerinde B. Şükrü

Kayanın söylediği sözler aîd bir tashih

Ankara, 17 (A.A.) — Kamutayın dünkü toplantısında, ecnebilerin memleketimizde seyahat ve ikametlerine aid kanuna müzayyâ kanun lâyihasının heyeti umumiyesi üzerinde geçen müzakere esnasında bazı hatibler tarafından ileri sürülen mütalealara karşı iç işleri bakanı ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya tarafından verilen izahatın, ecnebilerin yeni kanun ile tâbi tutulacakları mükellefiyetlere aid kısmı meclis zabıtlarına nazaran şu suretle tashih edilirdi:

"Vatandaşlar en ağır ve pahalı bir vergi, kan vergisi vermektedirler. Her yerde ecnebilerin de bir miktar vergi vermeleri beynelmîl kabul edilmiş bir kaidedir. Memleketimizde oturan ve yaşayan ecnebilerden bir miktar vergi almamız, yaptığımız ikamet mukavelelerine ve milletlerarası usullere tamamiyle muvafıktır..."

Kamutay Çağrılar

Dahiliye Encümeni 19.4.1937 pazartesi günü saat 10 da toplanacaktır.

Millî Müdafaa Encümeni 19.4.1937 pazartesi günü heyeti umumiyeden sonra toplanacaktır.

Azıhul encümeni yarın toplanacaktır.

HAVA

Dün her tarafta yağışlı geçti

Dün Ankara'da hava kapalı ve fırtınalı geçmiştir. Sabahleyin ölçülmeyecek kadar az yağış olmuştur. Gecenin en düşük ısı 11, en yüksek ısı 16 derecedir. Yurdun her tarafı kapalı, fırtınalı ve yağışlıdır. Yağış kare metreye bıraktığı su miktarı Balıkesir ve İzmirde bir, İstanbul ve Bodrumda 4, Kocaelide 8, Eskişehirde 10, İslâhiyede 12 kilogramdır. En düşük ısılar sıfırın üstünde olarak Vanda bir, Bilecikte 2, Erzurumda 3, Ankara, Bodrum, Kocaeli, Elâziz, Siiird, Erzincan ve Zonguldakda 11, Antalya'da 15, Adanada 16 derecedir. En yüksek suhunetler Erzurum, Elâziz, Malatya ve Zonguldakda 10, İstanbulda 13, İslâhiye ve Ulukışla 14, Ankara ve Çanakkalede 16, Adana, Sivas ve Edirne'de 20 derecedir.

Satranc turnuvası

Efgan elçiliği başkâtibi Ankara şampiyonu oldu

Ankara satranç kulübünde altı haftadanberi büyük bir hararetle devam etmekte olan Ankara satranç şampiyonluk maçları sona ermiştir.

On beş oyuncu ile ikiye oyun oynanarak hiç bir nakıs puvan almayan Efgan elçiliği baş kâtibi B. Abdülvehab turnuva neticesinde Ankara satranç şampiyonu unvanını kazanmıştır. Ankara satranç kulübünün 1937 senesi şampiyonu B. Abdülvehaba güzel bir satranç takımı hediye ettiğini haber aldık. Ankara 1937 satranç şampiyonunun bütün bu müsabakalarda gösterdiği görüş kuvveti, soğukkanlılığı ve sempatik oyunu, kendisinin enternasyonal turnuvalara iştirak edecek derecede kuvvetli olduğunu göstermiştir.

Turnuva neticesinde ikinciliği kazanan, Ankara hukuk mektebi son sınıf talebesinden B. Tarık Ölmezoglu isminde bir gencimizdir. B. Tarık bu genç yaşında gösterdiği bu muvaffakiyet, istikbalde kendisinin iyi bir oyuncu olarak yetişeceğini müjdelemektedir.

İngiltere İzmir fuarına iştirak ediyor

İzmir, 17 (A.A.) — Enternasyonal 937 fuarına İngiliz hükümetinin resmen iştirak edeceği fuar komitesine bildirilmiştir. Yerin tesbitinden sonra gönderilecek plân dairesinde muazzam bir pavyon yapılacaktır. Mühendisler fuar yerinde tetkikata başlamışlardır.

19 mayıs spor ve gençlik bayramı

19 mayıs spor ve gençlik bayramının programını hazırlamak üzere teşekkül eden komite dün Ankara'da bulunan yüksek mektep müdürlerinin iştirakiyle C. H. P. ilyönkurul binasında toplanarak C. H. P. genel sekreterliğinin hazırladığı esas talimatname dahilinde Ankara'da yapılacak gençlik programını görüşmeğe başlamıştır.

YANKILAR

Şehrin meseleleri...

Büyük ve yepyeni bir şehrin meseleleri olmaz olur mu? Ankara'da oturanlar yıllarca su ktlığından, Ankaranın tozundan, Ankaranın pahalılığından, Ankaranın sıcağından şikâyet ettiler. Ankara, bugün, temiz caddeleriyle en az tozlu şehirlerimizden biri oluyor; nisbi pahalılık meskende, elektrik ve havagazı gibi bir iki şeyde kalmıştır. Ankara ikliminin değişmekte olduğunu sezemey musunuz? Bunun sebebi belki Orman Çiftliği ve Çubuk barajıdır; daima tebâhür etmekte olan büyük bir su kütlesi ve suyu çekip muhafaza eden ağaçlar... Tabiat bile Ankara'da başka bir tabiat olmaktadır. Birkaç yıl daha, ve Ankara, kanalizasyon gibi bazı medenî tesislere de malik olduktan sonra belki dünyanın en güzel şehirlerinden biri olarak gösterilecektir.

Zaman, cumhuriyet merkezini bu suretle mükemmel bir hale getirirken gene zamanın aksi yardımı ile müzminleşen, sosyal bir ehemiyet alan bir mesele var ki her gün ve her yerde bahse konuluyor, fakat bütün şehirliyle taallük ettiği için bir türlü salâh bulamıyor: Ankaranın hizmetçi meselesinden bahsediyoruz. Bu gün gelen ve yarın giden; giderken eline geçen ufak tefeği de beraber alıp götürün veya kapınızın önünde bir skandal çıkarmaktan çekinmeyen; biraz oturacak olsa iddialarını yükselten; hizmet etmek bilmeyen; temizlikten anlamayan; kayıtsız ve kağıtsız; nerede sabah orada akşam diyen hizmetçi tayfasından kim şikâyetçi değildir?

Evlerimize aldığımız, küçücük apartmanlarımızda kendilerine yer vererek hususiyetlerimize sokmağa mecbur olduğumuz bu kadıncağzların başı boşdur; alâkalı olması tabii görünen makamlar bunlarla meşgul olamamaktadır. Çünkü, biz şehirli onları o makamlara gönderip kaydettirecek, ellerinde vesikaları olup olmadıklarını tetkik edecek, hâlâ resmi idarelerin bu hususta yardımcı olacak yerde aksini yapıyoruz.

Fakat bu mesele de gittikçe mühimleşen bir mesele olup kalıyor. Ne yapmalı? - N. B.

Hakemliğin güçlüğü

Dünkü futbol maçında, bir adam, hakeme bağıyordu:

— Hakem gözlük tak!

Bu adam bu ihtarı sık sık tekrarladığı için olacak, önündeki sırada oturan bir küçük çocuk babasına sordu:

— Hakemin gözü görmüyor mu baba?

— Neden sordun?

— Baksanıza, şu adam hep ona: "Hakem gözlük tak!" diyor.

— Hakemin gözü görüyor ama, o bağran adamın gözü görmediği için hakemin de gözü görmediğini sanarak öyle bağıyor.

Çocuk sustu, fakat cevabı anlamadığı belli idi.

Adam gene bağıyordu: "Hakem gözlük tak!"

Hangisi doğru?

Erkek — Gazetede okudum: Vahşi hayvan terbiyecileri ihtiyarlıklarında romatizma nedir, bilmezlermiş.

Kadın — Tabii, vahşi hayvan terbi-

Hukuk ilmini yayma kurumunun dünkü konferansı

Profesör B. İbrahim Âli Erberk dün imtiyazla işliyen âmme hizmetlerini anlattı

Hukuk İlmini Yayma Kurumunun bu kıy için tertib ettiği seri konferansların on dokuzuncusu dün Ankara Halkevinde verilmiştir. Konferansta Kamutay, Devlet şûrası ve temyiz mahkemesi azâlarından bazı zatlarla fakülte mensupları ve birçok hukukçular bulunmuştur.

Konferansçı imtiyaz işlerinden yalnız nafianın âmme hizmetlerini mevzuu içine aldığını söyledikten sonra âmme hizmetlerinin genişleme sebeplerini ve bunların bilhassa nafia işlerindeki tesirini anlatmıştır.

Hukuku âmme şahsiyetlerinin pazırlık, iltizam, teahhüd ve nihayet imtiyaz şeklinde başkalarına yaptırdıkları âmme hizmetlerinin mahiyetleri ve bunlar üzerindeki ihtilâflarda kaza mercileri izah edilmiş ve münakasaların ve teahhüdlerin hukukî bünyesi ve mücbir sebepler karşısında vaziyeti münakaşa olunmuştur. Profesör, esbabi mücbireyi; tabii sebepler (zelzele ve saire) insanların sebebiyet verdikleri hâdiseler (iğtişâş grev ve saire) kanun ve nizamların saltai âmme tarifleri bakımından tahlil etmiştir. Âmme hizmeti mukavelelerini ve beklenilmiyen haller nazariyesini ve mukavelelerden doğan cezaî hükümleri anlattıktan sonra imtiyaz mevzuuna geçmiştir. Âmme hizmetlerinin imtiyazla yapılmasındaki fayda ve mahzurları kısaca anlatan profesör imtiyaz mukavelelerinin hukukî vasfını izah etmiştir.

B. Erberk imtiyaz mukavelelerinin bir tarafı veya iki tarafı olduğu yolundaki ötedenberi devam eden münakaşalara temas ettikten sonra son takkileri şu cümlelerle anlatmıştır:

"— Son nazariyelere göre hukuku âmme eşhası hükümiyesi imtiyaz alan nezdinde daima müdahalelerde bulunabilir ve imtiyaz alanın tam bir rızası olmasa bile imtiyaz veren bu mukaveleyi halkın ihtiyacını karşılamak, za-

manın icablarını yerine getirmek, asrın terakkilerinden idare edilenleri istifade ettirmek maksadiyle tadil edebilir. Esasen yüksek devlet şûramızın idare hukuku ilmi telakkilerine pek uygun olan son içtihadı da bu noktai nazarı tamamiyle teyid etmiştir."

Profesör imtiyazları: mukavelelenme ile konulan hükümler tesri kuvveti tarafından konulan hükümler, âcra kuvveti tarafından konulan hükümler, bakımından tetkik etmiş, bu hükümlerin hukukî neticelerini genişçe anlatmıştır.

Bundan sonra imtiyaz alanın vecibeleri, hakları, imtiyaz verenin hakları topluca izah olunmuştur. Konferansçı imtiyaz alanla üçüncü şahısların hukukî münasebetleri, tesisatı kullananlar, kullanmayanlar, ve bunların her birinin hak ve vecibeleri etraflıca anlatılmıştır ve imtiyaz müddeti ile bunun hitamında hukukî vasıfları da ayrı bir kısım içinde hulâsa edilmiştir. Sayın profesör son bahis olarak imtiyaz teşkil eden şeylerin tâbi oldukları hukukî rejim, menkul eşya ve arazi üzerindeki tasarrufları etraflıca izah etmiş ve sözlerini şu cümlelerle bitirmiştir:

"Nafia âmme hizmetleri imtiyazları, gerek imtiyaz müddetinin hitama ermesi ve gerek imtiyaz sahibinin hukukunun iskati ve gerek satın alma suretleriyle hukuku âmme eşhası hükümiyesine intikal eder. İşte bu suretle devlet, vilâyet veya belediye bu imtiyazları millileştirmiş bulunur.

Etanire edilen bu âmme hizmetleri imtiyazlarındaki, göze çarpan bariz iyilik, tarifelerde birliği temin ettiği gibi bu hususlarda ekonomik ve sosyal icablara göre tarifeleri tanzim eder. Ticaret kaygısı olmadığı için rekabetteki müşkülâtı bertaraf eder. İmtiyaz işleten memurlar üzerinde devlet otoriteleri daha kuvvetlidir. Âmme hizmetleri muntazam ve mütemadi ve halkın ihtiyacına telakül edecek bir şekilde işlenir. Bütün müelliflerin mahzurlar meyânında saydıkları, memurların çoğalması, işletmenin ticari olmaması, kefiyetleri memleketin yüksek menafiiyle mukayese edildiği zaman hiçe iner.

Netekim millileştirilen nafia âmme hizmetlerinin, memleketimizdeki işletme tarzı ve verim kabiliyetinin bu müesseselerin devlete intikalinden sonra pek çok ve geniş bir sahada ve daha ucuz bir şekilde istifade etmeleriyle neticelenmiştir. İşte memleketin her tarafını kaplayan şimendiferler.

Bu o kadar açık bir hakikattir ki, üzerinde durmak, ancak bu yolu açan büyük Atatürk'ümüze ve sevgili Başvekilimize minnet ve şükranlarımızı arz etmek için vaki olabilir. Temenni olunur ki, bütün nafia âmme hizmetleri, devletin kontrolü altında değil, devlet eliyle ifa edilsin..."

Bir saat alâka ile dinlenen konferans sürekli alkışlar içinde sona ermiştir.

Takas tetkik heyetleri bugünkü işlere kâfi gelmiyor

Son zamanlarda takas muamelelerinin genişlemesi dolayısıyla takas tetkik heyetlerinin yapılması lâzım işleri başarmağa kâfi gelmediği anlaşılmıştır. Bakanlar heyeti İstanbul, İzmir, Mersin ve Samsonda bugün mevcut olan bu heyetlerin yerine türkofis direktörünün reisliğinde, kambiyo direktörü, olma yerlerde en büyük finans onur, Merkez bankası direktörü veya onun yerine harekete salâhiyetli bir memur, ticaret ve sanayi odası umumi veya baş kâtibi ve ayrıca ekonomi bakanlığına bağlı olmak üzere bir kâtibten mürekkep birer heyet teşkil olunmasını kabul etmiştir.

Hatırlıyor musunuz?

1 — İkinci Viyana muhasarası ne zaman yapıldı?

2 — Lâle devrinin sonu hangi tarihte rastlar?

3 — Navarin deniz harbinin tarihi nedir?

4 — Enternasyonal takvim ve saati ne zaman kabul ettik?

5 — Ulukışla - Kayseri hattı ne zaman bitti?

Dünkü suallerin cevapları

S — İkinci Büyük Millet Meclisi ne zaman açıldı?

C — 1 ikinciteşrin 927 de.

S — Türk medenî kanununun kabul tarihi nedir?

C — 17 şubat 926 da.

S — Emlâk ve Eytam Bankası ne zaman kuruldu?

C — 22 mayıs 926 da.

S — Memleket şeriyet mahkeme- lerinden ne zaman kurtuldu?

C — 8 nisan 924 de.

S — Ankara Hukuk Fakültesi ne zaman açıldı?

C — 5 ikinciteşrin 925 de.

Bu da sual mi, demeyiniz.

Sokakta öteberi satan bir gezginci bağıyor:

— Baylar, Bayanlar; işte tarak ki bükse, iki kat etseniz gene kırılmıyor. İsterseniz taş atınız, isterseniz üzerine basınız; kıramazsınız.

Bir müşteri:

— Saçlarımı tarasam gene kırılmaz mı?

Sokakta öteberi satan bir gezginci bağıyor:

— Baylar, Bayanlar; işte tarak ki bükse, iki kat etseniz gene kırılmıyor. İsterseniz taş atınız, isterseniz üzerine basınız; kıramazsınız.

Bir müşteri:

— Saçlarımı tarasam gene kırılmaz mı?

18 - 4 - 1937

Uluslararası

İngiltere, Fransa ve İspanyol Fas'ı

İspanyadaki dahili harb başladıktan sonra bu memleket top-raklarının taksimi etrafında hayli dedikodu yapıldı. Bir aralık Franko hükümetinin Baler adalarını İtalyaya vadettiği söylendi. Hatta bazı İtalyan "gönüllülerinin" bu adaları işgal ettiği bile bildirildi. Sonra İspanya Fas'ına alman askerlerinin mukad-vayeti edildi. Bu muntakanın mukad-deratı ile yakından alakadar olan İngiltere ve Fransa, derhal teşebbüsatta bulundular. Ve Franko bu ha-beri tekzip ettiği gibi, mahallinde tetkikat yaparak buna kanaat getir-mek için İngiliz ve Fransız kurmay-la-rını Fasa' davet etti.

Filhakika İspanya Fas'ının garbi Akdeniz muvazenesinde çok ehem-iyetli bir mevki vardır. Atlas Okya-nos'undan başlayarak Akdenize uza-nan bu şerid gibi ince ve uzun mün-takanın İspanyaya verilmesi İngilte-re ile Fransa arasında yapılan 1904 anlaşması iktizasıdır. O zaman Fas henüz müstakil bir sultanlıktı, fakat Fasın şimal ucu olan Söta İspanyanın elinde idi. İngiltere ile Fas üzerinde an-sesinde Mısır ve Fas üzerinde an-laşmalar. Anlaşmaya göre, Fransa İn-gilterenin Mısır üzerindeki iddiaları-nı tanıyor, İngiltere de Fas'ı Fransa-ya terk ediyordu. Fakat İngilizler, Cebeli Tarık boğazının karşısında bulunan Söta'nın etrafını Fransaya terketmek istemediklerinden burala-rın İspanyaya verilmesini ısrar et-tiler. Fransa da buna razı oldu. Fas meselesi bundan sonra Almanyanın itirazı karşısında birkaç siyasi buh-ran doğurdu. Fakat nihayet 1911 se-nesinde Fransa ile Almanya arasın-da yapılan son anlaşma ile Fas Fran-saya terkedilince; Söta etrafındaki mntaka da İspanyaya verildi. Fakat iki şarta bağlı olarak:

1 — İspanya bu mntakayı başka bir devlete devretmeyecek.

2 — İspanya bu mntakaya ya-bancı askerlerin çıkmasına razı ol-mıyacak.

Yirmi beş senedenberi bu mnta-ka İspanyanın elindedir. On beş se-ne kadar evel burada çıkan bir kı-yam ancak Fransanın yardımıyla bastırılabilmişti. Görülüyor ki İspan-ya mntakası İspanyaya İngiltere ve Fransa tarafından verilmiştir. Ve bu mntakanın İspanya elinde kalması da İngiltere ve Fransa için hayati bir meseledir. Bunun içindir ki bu mntakanın İtalya ve Almanya devri hakkında rivayet çıkar çıkmaz İngil-tere ve Fransa telaşa düşmüşlerdir.

Şimdi bu mntaka etrafında baş-ka bir pazarlığa girildiği haber ver-ilmektedir. Bu defa resmen bildiril-diğine göre, Valensiya hükümeti, İs-panyadan gönüllülerin geri çekilme-lerini temin etmeğe karşılık olmak üzere mntakayı İngiltere ve Fran-saya vermeğe teklif etmiş. Franko-nun eline geçen bu teklif geçenlerde neşredilmişti. İngiliz ve Fransız hükü-metleri de bir anlaşmazlığa yer ver-memek için Valensiya hükümetine verdikleri cevabı neşretmişlerdir.

Maali aynı olan cevabta iki hü-kümet, İspanya harbının başlangıcın-danberi tarafsızlık siyaseti takip et-tiklerini, bir takım zorluklarla kar-şılaşmış olmakla beraber, nihayet muvaffak olacaklarını söyledikten sonra İspanyol Fas'ının mukadderatı hakkında Valensiya hükümetiyle pa-zarlığa girişmeğe bile hazır olma-dıklarını bildirmektedirler.

İngiliz ve Fransız hükümetleri, kendilerine gizli olarak yapılan bu teklife karşı verdikleri cevabı neş-retmekle İspanyanın milli tamamı-ğının İtalyaya ve Almanya karşı giriştikleri teahhüd riayet et-tiklerini göstermek istemişlerdir. İtalya ve Almanya demek istiyor-lar ki, biz Akdenizde istatükoyu mu-hafazaya taraftarız. Bu sitatükoyu kendi lehimize değiştirmek fırsatın-dan istifade etmedik. Siz de istifade etmeğe kalkışmayınız.

Fransanın ve İngilterenin kendi-lerine yapılan teklifi ve bu teklife karşı verdikleri cevabı neşretmeleri faydalı olmuştur. Eğer neşredilme-yipte her zaman yapıldığı gibi, dip-

Madrid bombardımanı devam ediyor

Hükümetçi tayyareler de dün başarılı akınlar yaptılar

Bilboda bombardımanlar neticesinde harab olan bir kilise

Valensiya, 17 (A.A.) — Hükümet tayyareleri dün 140 uçuş yapmışlardır. Hava bakanlığı bu hususta aşağıda-ki tebliği neşretmiştir:

İki filo Santa Barbarara dağı ile Kerro Kordo'yu iki defa bombardıman etmiştir.

Diğer bir filo Gande civarındaki demiryolu ile şoseyi ve Kelada köyün-deki düşman toplantılarını bombardı-man etmiştir.

Asi tayyarelerle hükümetçi tayya-reler arasında yapılan bir muharebede bir asi tayyare düşürülmüştür.

Tayyareler Teruel'in şimal kısmını ve mezarlığı, garı ve kırsalaları bombar-dıman etmiştir. Monreal del Kampo ile Luco de Jiloca ve Katalayud garları da bombardımandan müteessir olmuş-tur.

Hükümet tayyareleri Teruel üzerin-de düşman tayyarelerinin hücumuna uğramışsa da düşman derhal kaçmış ve hükümet tayyareleri rahatça üslerine dönmüşlerdir.

Franko tayyarelerinin bombardımanı

Perpinyan, 17 (A.A.) — Öğrenildi-ğine göre Kubera köyünün dün Franko tayyareleri tarafından bombardımanı bilhassa şiddetli olmuştur.

Son derece ağır ve kuvvetli bomba-lar atılmıştır. Evler baştan başa ateşe tutulmuş, 30 dan fazla bina yıkılmıştır. Birçok yaralı vardır. Haber verilir ve-rilmez halk, köyü tahliye ettiğinden ö-lü bulunduğu bildirilmemektedir. Bü-tün halk, civar köylere dağılmıştır.

Madridin bombardımanı

Madrid, 17 (A.A.) — Asi topçu kuv-vetleri hükümet merkezini bombardı-man etmeğe devam etmektedirler. Bir-kaç kişi ölmüştür.

Hükümet bataryaları, asilerin üni-versite mahallesi ile muvasala temin etmek üzere Manzamares üzerine kur-dukları köprüyü tesirli surette ateş al-tına almışlardır.

İspanyaya sovyetler ve Fransızlar gönüllü göndermiyor

Londra, 17 (A.A.) — Hariciye neza-reti siyasi müsteşarı Lord Kranborn Fransadan ve Sovyetler Birliğinden İs-panyaya gönüllü gönderilmekte olduğu hakkındaki yayımları yalanlamıştır.

Bir alman denizaltı gemisi Lizbon'da

Lizbon, 17 (A.A.) — Alman, U.25 denizaltı gemisi dün Lizbon limanına gelmiştir. İspanyol sularındaki alman gemileri arasında bulunan U.25 burada dört gün kalacaktır.

Batan bir denizaltı gemisi yüzdürüldü

Londra, 17 (A.A.) — Röyter ajans-ının Malagadan öğrendiğine göre, â-

lomasinin esrarlı perdesiyle saklan-mak istenilseydi, birçok şüphelere ve anlaşmazlıklara yol açabilirdi. Şim-di Valensiya hükümetinin İngiltere-di Valensiya ettiğini ve bu teklifin na-ye ne teklif ettiğini biliyoruz. Acaba Franko hükümeti Almanya ve İtalyaya ne teklif etmiş ve bu teklif nasıl mukabele görmüştür? Bunu öğ-renmek mümkün olacak mı?

A. Ş. ESMEER

İki tarafın arasını bulmak için çalışma yapılıyor

siler Malagaya yaptıkları hücum sıra-sında geçen kânunuevelde limanda bat-ırdıkları C.3. denizaltı gemisini cuma günü yüzdürmüşlerdir. Bu gemi Ka-dikse götürülmüştür. Orada tamir edile-cektir.

Ara bulmak için yapılan çalışmalar Paris, 17 (A.A.) — Gazeteler, İs-panya işleriyle tekrar ehemiyetle meş-gul olmaktadır.

Figaro gazetesinde B. Vladimir d'Ormesson, ara bulmak yayımlarına işaret ederek diyor ki:

"Gaye çok mükemmeldir. Çünkü boş yere dökülen kanlara nihayet ver-mek bahis mevzuudur. Bununla ber-a-ber bunun mevsimsiz olduğunu zanne-diyoruz. Buna varmadan önce, iki tara-fı yabancılardan temizlemek lâzım gel-mez mi? Enternasyonal askerlik komis-yonları mahallinde gönüllülerin serbest bırakılmasına baş vurabilselerdi ve e-ğer bu suretle harbin tatili mümkün ol-saydı, o zaman İspanyollar çarpışmaya tekrar başlamak isteyip istemedikleri-ni kendileri kararlaştırabilirlerdi. Har-ba devam karar verdikleri takdirde ki, ara bulmak fikri bahse mevzu olur. Bir yaklaşma formülünün tasavvur edilebileceği yegâne zemin, komünizme ve anarşizme karşı olan bütün unsurları karşılıklı tavizlerle birleştirecek olan zemindir."

Bn. Tabui, Övr gazetesinde yazıyor: "Londra ve Pariste' mevsimsiz bir ara bulmanın hakiki bir müdahale ola-cağında herkes müteffektir ve kimse bunu düşünmemektedir. Buna mukabil, harbdan sonra misillemelere mani ol-mak, bir nizam tesisi, intihabata neza-ret ve hulâsa İspanyayı tensik etmek i-çin kollektif bir politik teşebbüsün bü-yük bir rol oynayabileceği ileri sürül-mektedir.

Matin gazetesine, İspanyada ara bul-mak müzakerelerine işaret eden bir Londra telgrafı neşretmektedir. Bu telgrafa göre, müzakereler iç harbin başından beri general Franko ile asi hareket müzaharet eden finansçılar a-rasında ara bulucu vazifesini görmüş olan büyük İspanyol maliyecisi B. buan Marş tarafından yapılmıştır. Marş Ro-maya giderek bazı hükümet liderleriyle görüşmüştür. Marşın B. Musoliniyi gördüğü bilinmiyorsa da, İtalyanın bu görüşmelerden haberdar olmaması im-kânsızdır. Keza, Moskovanın da Marş-ın faaliyet ve seyahatlerinden tamamen haberdar olduğunu öğrendik. Fakat Roma'da Sovyetler de şimdiye kadar sükûtu muhafaza etmişlerdir.

Polonya dış bakanı Bükreşe gidiyor

Bükreş, 17 (A.A.) — Polonya dış işler bakanı B. Bek yanında Romanya-nın Varşova orta elçisi olduğu halde perşembe günü resmen Bükreşi ziyaret edecektir. Bu resmî ziyaret üç gün sü-recektir.

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

× İngilterenin Fransa elçisi: — Yeni İngiliz elçisi Sir Erik Phipps Paris'e gelmiştir.

× Zagreb üniversitesi: — Bel-grad'dan bildirildiğine göre evvel-ki gün talebeler arasında vukubul-an arbedeler yüzünden Zagreb üni-versitesi muvakkaten kapanmıştır. Polis, tahkikat yapmaktadır.

× Dö Valera bir kaza geçirdi: — B. Dö Valera bir otomobil kazası geçirmiştir. Kendisinin ve kızının bindikleri otomobil bir kamyona çarpmışsa da zararsız geçmiştir.

× İngiltrede büyük bir grev: — İngilterede Clyde tezgâhlarında 100 bin amele grev ilân etmiştir.

× Kuin zirhlisi: — Kuin zirhlisi İtalyanın Laspiera limanına gelmiş-tir. Deniz mahfûleri bu ziyaretin seyahat programına dahil olduğunu kaydediyorlar.

× Yunan kralı döndü: — Yu-nan kralı Atinaya dönmüş, veliaht Pol, prensesler başbakan, hükümet azâsı tarafından selâmlanmıştır.

Van Zeeland Amerikaya gidiyor

Amerika cumhurreisi B. Roosevelt

Brüksel, 17 (A.A.) — Başbakan Van Zeeland Harvard üniversitesinin bundan bir çok zaman evel kendisine yaptığı daveti kabul ederek haziran ayı içinde Amerika'ya gidecektir.

Harvard üniversitesi, başbakana fah-rî doktor unvanını verecektir.

Zannedildiğine göre, başbakan hazi-ran ayına kadar Avrupa memleketlerin-deki ekonomik anketini bitirmiş olaca-kıtır. Van Zeeland, Roosevelt ile de konu-sarak, çalışmasında muvaffak olduğu takdirde toplanacak enternasyonal kon-feransa Amerikanın da iştiraklerini temin edecektir.

Zannedildiğine göre, gümrük tarife-lerini indirmek suretiyle dünya ticaretin-yeniden hayat bulacağı hakkında malûm olan kanaati sayesinde Van Ze-elandın teşebbüsü kolaylaşmış olacaktır.

Katalonyada kabine buhranı

Barselon, 17 (A.A.) — Kabine buh-ranı bitmiş ve Tarradellas, yeni Katalonya hükümetini aşağıdaki şekilde teşkil etmeğe muvaffak olmuştur:

Andre Capdeville iktisad nazırı, Joseph Domenech nafia nazırı, İsglaes millî müdafaa nazırı, Fernandez sihi-ye nazırı. Genel işbirliği mümessille-rinden birkaç kişi de adliye iş ve işe nezaretlerine getirileceklerdir.

Amerikan donanmasının manevraları

San - Pedro, 17 (A.A.) — 139 gemi üzerinde 40.000 asker, Havai adaları ci-varında altı hafta sürecek manevralara iştirak için hareket etmiştir. Bu manev-ralarda 469 tane de tayyare bulunaca-kıtır.

Basın icmal

Yugoslavya'da türk dostluğu

SON POSTA'da Muhiddin Birgen, başbakanımız İsmet İnönü ile dış baka-nımızın ziyaretleri dolayısıyla, Belgrad kalesine, türklüğe karşı bir saygı ala-meti olarak türk bayrağının çekilmiş olduğunu kaydettikten sonra, türkler tarafından harikülâde bir stratejik bil-gi ve vukufia inşa edilmiş olan ve üze-rinde bir zamanlar yalnız türk bayrağı dalgalanmış olan bu eşsiz kaleye, türk-ler Belgrad'dan çekilelidenberi srb bay-rağından başka hiç bir devletin, hattâ fransız bayrağının bile çekilmemiş ol-duğunu anlatarak, şimdi, türklüğe kar-şı yapılmış olan bu cemilenin, Yugos-lavyada türk sevgisinin büyüklüğüne en bariz delil olduğunu söylüyor, ve yugoslav milletinin kalbini tamamen feth etmiş olduğumuzu, Türkiyenin manevi hududlarının Belgrad'da bulun-duğunu, tanıdığı yugoslav erkânının türkler hakkında büyük sevgi ve saygı beslediklerini ve türkün mazideki bü-yüklüğünü ve kudretini isbat edecek tari-hi vesikaların yugoslav hükümetince toplanıp tasnif edilmekte bulunmasının da bu sevgiye bir delil teşkil ettiğini an-latıyor.

HALKI OKUMAYA TEŞVİK İÇİN

AKŞAM'da, Akşamcı halkı okumaya teşvik etmek için son zamanlarda kül-tür bakanlığının bazı tedbirler düşün-mekte olduğuna dair gazetelerde çıkan haberleri mevzu bahis ederek, bilhassa son zamanlarda kâğıd fiatlarının yüzde yüz nisbetinde yükselmiş olmasının e-sasen bahalı olan kitap fiatlarının bü-sbütün yükselmesine ve esasen durğun olan neşriyat faaliyetinin büsbütün dur-masına sebep olduğunu söylüyor, bu temayülü durdurmak için tedbirler al-mak lüzumuna işaret ederek, yalnız kâ-gıdın değil, kitabcılığa kullanılan bü-tün malzeme ve makinelerin gümrük resimlerinden muaf tutulması çok ye-rinde bir hareket olacağını ileri sürü-yor ve köylüyü kaldırmak için aşarı bir hamlede kalmaktan çekinmemiş olan cumhuriyet hükümetinin memleke-tin kültürel kalkınmasını hazırlıyacak böyle bir tedbire memnuniyetle baş va-rabileceğini belirtiyor.

EDEBİ TETKİKLER

CUMHURİYET'te Peyami Safa, ö-len büyük şair Abdülhak Hâmid hak-kında gerek hayatında, gerekse ölü-münden sonra yazılmış olan yazıların, ortaya konulmuş olan mütealemlar kö-rü körüne bir meth veya zem hududu-na aşmamış olduğunu acı bir ifade ile belirttik, şimdiye kadar kimsenin dahi denilen şairin bu dahililiği hangi kıymet esasları üzerine istinad ettiğini tahlil ve izaha kalkışmamış olduğuna işaret ediyor.

Yeni bir tayyare rökörü kırıldı

Roma, 17 (A.A.) — Burei ve Ros-saldi tarafından idare edilmekte olan 1.500 beygir kuvvetinde Macchi - 94 ti-pinde iki motörlü bir nakliye tayyare-si dün 1.000 kiloluk bir hamule ile Va-rese tayyare meydanından hareketle 6.432 metre kadar yükselmeğe muvaf-fak olarak bu sınıfa mensub tayyareler için 1.000 kilo yol ile kurulmuş olan enternasyonal rökörü kırmıştır. Bun-dan evvelki rökör, 5982 metre yükselmiş olan amerikan tayyareleri tarafından tesis edilmiştir.

Paris 1937 sergisi 15 mayısa doğru açılacak

Paris, 17 (A.A.) — Propaganda ge-nel direktörü B. Martiner, 1937 sergis-i-nin açılış tarihi hakkında hiç bir resmî beyanatta bulunamayacağını, fakat şah-sî düşüncesi olarak sergisinin, bütün emniyet tedbirlerinin alınmasından son-ra, 15 mayısa doğru açılacağını bil-dirmiştir.

Amerika'dan, İngiltere'den, Alman-ya'dan ve İsveç'den gelen haberler, se-yahat bürolarına büyük bir hücum oldu-ğunu göstermektedir.

Yeniden sergide payvon istiyen mil-letler arasında Çin de vardır.

Yabancı basında okuduklarımız

Denizlerin derinliğinde neler var?

Donuk ve esrarlı bir ışık, bir masal âlemine girdiğinizi size haber vermektedir. Bu kadar uzun bir seyahat için denize açılacağınızı hiç hatırlamıyordunuz! Deniz suyuyla dolu bu iri cam kavanozlar sayesinde, deniz altında bin metre derinliğe indiğinizi sanıyorsunuz. Yakalanmasın son derece güç rengârenk kaplumbağalar sizin için buraya getirilmiştir. Ve işte siz, derin suların zarif sakinleriyle burun burunasınız. Mercanlar, deniz yosunları ve sedifleri, kendilerine saray hizmetini görmekte ve her biri, esaretlerine hiç aldırış etmeden, ananevi itiyadları dairesinde buraya yerleşmişlerdir.

Ekseriya onların sülâleleri, sizin kinden çok daha eski zamanlara kadar çıkmaktadır. Bazı neviler dünyanın ilk zamanlarında mevcuddular. Bir tahta parçası gibi kendini suya bırakan ve dişi tarafından çekilen bu tembel hind çağanozu, pek tehlikeli olmayan mahmuzu ve tankvarı tavrılı vücudıyla, ilk devirlerden kalmış bir mahlûktur.

Hakikî asaletine hiç ehemiyet verilmeden, bu hayvancığa, şimdi Filorida'da, kümes hayvanlarına yem olarak kullanılmaktadır.

Suyu köpürten motorbot gibi kumları allak bullak eden şu mürekkep balığına bakınız.

Yanındaki havuzun boş olduğunu sanıyorsunuz. Fakat hayır. Küçük bir solucan, ancak farkedilir bir şekilde kılmaktadır: Gizlendiği yeri terk ederek onu yakalamaya gelen şu ihtiyatsız balık bir yem olacaktır, çünkü bu küçük solucan, avını daha kolay yakalayabilmek için, tamamiyle kumlara gömülmüş olan üranoskop'un dilinden başka bir şey değildir. Onun yanında, aynı şekilde gömülmüş olan spatang durmaksızın kum yutmakta, besleyici maddelerini sızdırdıktan sonra, tekrar dışarı çıkarmaktadır.

İhtimal siz maymunu insanın cediti olarak tanırsınız. Hiç de değil. İnsanın cediti, kayası üzerinde hareketsiz duran şu solucan gibi tünisiyedir. İtiraf ediniz ki mercanlar gibi onu da bir nebat sandınız. Halbuki, o bir hayvan tarzında, daha doğrusu mağarasından dışarı çıkmayan münzevi bir rahib gibi yaşamaktadır. Pekâlâ hareket edebilir, fakat hareketsizliği tercih etmektedir. Olsa olsa, bir şeyden rahatsız olduğu zaman hafifçe eğilir. Bütün vücudu ihtizaz edici tüylerle örtülüdür.

Bu iptidai mahlûklarda hayat tezahürlerini farketmek için ya onları iyi tanımış olmak, yahud da çok dikkatle müşahade etmek lâzımdır. Taş veya nebat nerede biter, hay-

van nerede başlar, bilmezsiniz. Bu mercan, vücudundan kireç sızdıran bir mahlûktur. Şu pırasayı andıran tüylü mecvud, bir et parçasının teması halinde, derhal tüylerini kapar ve onu yer. Ona şakayık adı verilir, halbuki bu bir hayvandır.

Doktor Oksner bana dedi ki: "Pansiyonerlerimizin de karneval için süslenmiş olduklarını insanın sanacağı geliyor. Sıcak denizlerin şu sarı Şaetodon'ları boyunlarında siyah bir kurd boası taşıyor gibi değil midirler? Bu premnalar ve amfiriyonlar, şeffaf boncuklarıyla, Javakı dansözlere andırırmıyorlar mı?"

Fakat, misafirlerimizden bazıları için karneval bütün sene devam eder. Deniz örümcekleri, mayalar, etrafında ne bulurlarsa, iplik, kâğıd, yosun ve saire, hepsini toplayıp bunlarla vücudlarını süslerler. Böylece, başın kumun altına saklayan deve kuşu gibi, düşmanın gözünden saklandıklarını sanırlar. Ve kendilerini saklamaya yaracak şeyleri çok iyi seçmesini de bilirler. Bunu yaparken, üzerinde yaşadıkları kayaların rengine ve manzarasına benzemeye çalışırlar.

"Onları dibine mavi kâğıd serilmiş kavanozların içine koyduk ve üzerlerine kırmızı ve mavi konfetiler serptik. Bu hayvancıklar, mavi konfetileri itina ile toplayıp üzerlerine yapıştırdılar. Ertesi gün, onları kırmızı bir zemin üzerine bıraktık. Bu defa kırmızı konfetileri tercih ettiler! fakat kendilerini seyredecek aynaları olmadığı için, bu defa kırmızı konfetileri, iyi kötü kırmızılarını üzerine yapıştırdılar ve bir gün evvelkileri pek iyi sakladılar. Fakat, gizlenme maksadı aşıkardı."

Denizaltı âleminde hainlik ve canavarlık hüküm sürmektedir. Burada en kuvvetliler ve bilhassa en kurnazlar, zayıfları yerler!

Narin inhinaları olan lippikamplar yavrularını yerler. Şafak rengindeki bu deniz yıldızları, pek masum görünüşlerine rağmen, daha zayıf mahlûk-

Monako'nun meşhur akvaryum'unu gezmiş olan Bayan Mart Ulye, bu harikulâde âleminde gördüklerini L'İllustrasyon mecmuasında şöyle anlatıyor:

Balıkların Esrarengiz hayatı

Akvaryum cambazhane kadar meraklıdır. Fakat burada hayat mücadelesinin ne derece amansız olduğunu bilmelisiniz.

ları midelerine indirirler. Bu cazib manzaralı Saragos balıkları, apaş lakabına liyakat kazanmışlardır, çünkü hasımlarının gözlerini çıkarırlar. Ve yengeçler, vücudlarının zırhına rağmen, korkunç ahtapot karşısında ölü taklidi yaparlar, çünkü ahtapotun kadvralardan hoşlanmadığını bilirler. Tetrodonlar da hücumdan kurtulmak için hava ile vücudlarını şişirerek karınları havada olarak yüzerler.

Elektrik torpili denen balık, kendini her türlü tecavüzlere karşı masun bilir. Çünkü, düşman yaklaşsa onu elektrik cereyanıyla kötürümleştirir.

Bu mücadeleleri organize etmiş ve hasımlara imha insiyakı ile müdafaa vasıtalarını vermiş olan tabiat kuvveti ne hayrete değer bir şeydir. Toprak üstünde olduğu gibi, denizlerin dibinde de esrar hüküm sürmektedir. Bu denizaltı mahlûklarının yaşayışlarını tanım eden kanunlardan ancak bir kaçını sezebiliriz. Bu kanunlar bize tevazu telkin edecek mahiyettedir: aşağı neviden hayvanların hareketleri, yüksek yaratıklara nazaran ne daha ziyade, ne de daha az mihanikidir.

Sinirlere malik olanlarla olmıyan hayvanlar arasında büyük bir fark yoktur.

Kemiksiz hayvanlarda kaybedilen uzuvların kendiliğinden yerine gelmesi mümkün olduğunu kabul etmek lâzımdır: çünkü deniz yıldızları, bir düşmanın kestiği kollarının yerine yenisini imal etmektedirler. Fakat fizyolojik intibak kabiliyetinin ruhi kabiliyetin yükselişiyle mütenasip bir şekilde azaldığı da görülmektedir.

Bu hususta akvaryumda Doktor Rişar ve Oksner tarafından çok dikkate değer tetkikler meydana getirilmiştir. Yakalanıp getirilen hayvanlar, ilk tetkiklerden sonra müşahade altına alınmakta, sonra alıştırılmakta ve nihayet - işte yenilik buradadır - terbiye edilmektedir.

Terbiye edilecek hayvanların hafızaya sahip olmaları şarttır. Halbuki şimdiye kadar denizaltı hayvanlarında hafızanın mevcudiyeti kabul edilmiyordu.

Monako tecrübeleri bu davayı hal etmiştir. Balıklar arasında en zekilerinden biri, Akdeniz strangilozu intihab edilmiştir. Ağlardan alınır alınmaz bir strangiloz balığı, havuza konuldu, ve heyecanı biraz sükün bulundu, yanına bir sarı, biri yeşil iki silindir yerleştirildi. Sarı silindirde yiyecek vardı. Fakat dışardan görünmüyordu. Daha ertesi gününden i-

Dil Köşesi

"Türkiye topraklarının genel görünüşü, yurdumuzun bir ziraat memleketi olduğunu göstermeye kâfi geldiği gibi topraklarımızın altında yığılı ve el atılmamış madenlerin bolluğuna nazaran da bir sanayi memleketi olduğuna şüphe bırakmaz."

— AÇIK SÖZ'den —

Memleketimizin bir sanayi memleketi olduğuna şüphe bırakmayan nedir? Yukardaki cümleye nazaran topraklarımızın genel görünüşü. Fakat bu genel görünüşün, toprak altında en atılmamış duran madenlerin bolluğuna nazaran, Türkiye'nin bir endüstri memleketi olduğunu nasıl anlattığı bir muamma olarak kalmaktadır. Toprak altında madenleri bulunan her memleket endüstri memleketi midir? Bir şeyler söylenmek istendiği anlaşılıyor, fakat fikir ifade edilmemiş kalıyor.

"Son nefesini geçiren bir sistem,"

— TAN'dan —

"Son nefesini veren," deriz. Yahud da "ölüm dakikaları geçiren," vermek ve geçirmek fiilleri, aynı fikri ifade eden iki cümlede kullanılıyor diye, bunların yerlerini değiştiremeyiz.

"Türk Kamutayındaki son ağır nutuk"

Kamutay, yalnızca "meclis" manasına gelmez. "Kamutay" sözünü biz "Türkiye Büyük Millet Meclisi," ibaresi yerinde kullanıyoruz. Nasıl alman Rayştağı, bulgar Sobranyası diyemeysek, "türk kamutayı" tabiri de yanlıştır.

Çocuk Haftası

23 Nisanda başlıyor

tibaren balık, besleyici silindiri seçiyor ve ona koşuyordu. Yirmi beş günlük bir faslıdan sonra, biri eski, biri yeni, iki strangilosun bulunduğu havuza tekrar sarı ve yeşil silindirler indirildi. Eski balık derhal sarı silindire koştu, halbuki yenisi bunlara hiç dikkat etmiyordu.

Tecrübeler çoğaltıldı. Ve şimdi labrus mikstus adı verilen yeşil ve pembe balıkların, yemlerini hak etmek için su içinde bale oynadıkları, mini mini bir nevi balıkların muntazam sıralar halinde geçid resmi yaptıkları, diğer bir nevi balığın da, kendisine uzatılan halkanın içinden atlayıp geçtiği görülmektedir.

Daha iyisi de var. 20 kilo ağırlığında mükemmel bir saran balığı beslenmektedir ki hiddetli bir gününde dişine kızıp onu yemiştir. Bu balık, Akvaryum bekçisini görünmez kollarına atılmakta, kendisini uzun uzun okşamakta ve bir emir üzerine dans etmekte, kendi etrafında dönmektedir.

Korkunç ahtapot bile ehlileştirilmiştir. Bekçinin kollarını görünce, kayasının kovuğundan çıkarak ona koşmaktadır. Usulca ayaklarından birini koluna hiç sıkmadan sarmakta ve yumuşak karnının okşanmasına müsaade etmektedir. Bundan hakikî bir haz duyuyor gibi görünmektedir.

Terbiye yaratıştan gelen insiyakları bile değiştiriyor.

BİBLİYOGRAFYA

Esaret zincirlerini kıran

H a t a y

Genç memleket muharrirlerinden İbrahim Necdet Göker, bu isim altında çokkum tahassüslerini vesimli bir broşür halinde neşretmiştir. Vatan sevgisinin samimi hararetini taşıyan bu satırlarda millî bir imanın izleri belirmektedir. Tanesi 20 kuruştur.

Bir Ulus Doğarken

Hassas bir köy öğretmeni olan A. polat Ateş, Antakya hakkındaki millî duygularını sade ve temiz manzumeler halinde ifade etmiş ve bunları bir formluk bir kitabçıkta toplamıştır. Tanesi 10 kuruştur.

Yeni Adam

15 nisan tarihli 172 inci sayısında şu yazıları görüyoruz:

İsmail Hakrı Baltacıoğlu: Ezbercilik bir belâdır, topluluk terbiyesi için veremiyoruz, sanat eseri nedir? hayatım, Hüsamettin Bozok: Mahati Gandı, Hüseyin Avni: türk demiri, Adnan Cemil: politika âleminde olanlar, Mehmet Akif hakkında Nurullah Ataç, İ. hamî Bekir, adisiz ve Faruk Nafizin fikirleri, Andre Jidin "rusyadan dönüş," isimli eserinin tefriki, Kerim Sadı ruza lüksenburg, iç sosyete, dış sosyete, kültür haberleri, haftanın düşünceleri, kısa tahlil ve tenkidler. İzzeddin Şadan: akıl hastalıkları, mazlum Tutar atomların umumî bünyeleri.

Hukuk ve İcra Muhakeme usulleri şerhi

Yazan: Prof. Sabri Şakir Ansay.

Basan: Ulus basım Evi.

Bu eser, memleketimizin bu saha üzerindeki hukuk ihtiyacına cevap verebilecek bir kabiliyettedir. Mevzuları üzerinde seneletdenberi işlendiğinden en son değişiklikleri de ihtiva etmektedir. Alman, İsviçre ve fransız mevzuatı da göz önünde tutularak fakat kendi mevzuatımız örnek alınarak hazırlanmıştır. Davâ kısmına daha geniş bir saha ayrılmıştır. Avukatlarımız ve hukukcularımıza mutlaka bu eseri okumalarını, almalarını tavsiye ederiz.

Satış yerleri: Akba ve bütün İstanbul kitapçılarındadır.

Hukuk muhakeme usulleri. 3 Cüz, 325 kuruş.

İcra muhakeme usulleri. 2 Cüz. 250 kuruş.

Ulus tercümeler kütüphanesinin 13 üncü cildi

Her münevverin okuması lâzımgelen bir eser

Bilinmiyen İnsan Çıktı

Yazan: Doktor Aleksî Karel
Türkçeye çeviren: Nasuhi Baydar

Ulus Basimevinde ve büyük kütüphanelerde satılır.

Tefrika no. 10

Şekspirden Hikâyeler

Yazanlar: : Çeviren: Mary ve Charles Lamb Nurettin ARTAM

Orta - yaz gecesi rüyası

olan Lisander, kıza üzeri yosunlu bir tümsek üzerinde birz dinlenmesini, yarın sabah yola çıkacaklarını söyledi; kendisi de biraz ötede yere uzandı; ikisi de uyuya kaldılar.

Tam bu sırada Puk oraya geldi. Yerde yatan delikanlının elbisesi bir atinalı elbisesi idi; yanı başında da bir kız uyuyordu. Bu delikanlıyı sevgilisine karşı vefasızlık gösteren genç sanarak ve Oberon'un emrini yerine getirmek isteyerek üzerine eğildi ve mor çiçeğin usaresinden gözlerine sürdü. Bu erkekle kız yanyana ve yalnızdılar; uyandıkları zaman da ancak birbirlerini görebileceklerdi.

Fakat tesadüfe bakın ki Helena o tarafa geldi ve Lisander göğünü açtığı zaman ilk

önce onu gördü ve birdenbire onu o kadar sevdi ki Hermia'ya karşı beslediği bütün sevgiler yüreğinden silinip çıktı.

Eğer Lisander gözünü açıp ilk defa Hermia'yı görmüş olsaydı, o zaman, Puk'un yanılması yüzünden, oynadığı oyun neticesiz kalacaktı. Çünkü delikanlı bu sadık kıızı ne kadar sevmek mümkünse o kadar seviyordu. Fakat Hermia biraz ötede derin uykusuna dalmış uyurken Lisander'in bir peri büyüüsü yüzünden ıssız ormanda gece yarısı gönlünü başka bir kıza kaptırması, gerçekten, acıklı bir tesadüf olmuştu.

Bu felâketli hâdisi işte böylece vukua geldi Helena önce de anlattığımız gibi Demetrius kendisinden kaçıp gittiği zaman arkasından bir müddet koşmuş, fakat erkekler, daima, kadınlardan daha iyi koştukları için yetişememiş, nihayet bu yarıştan vazgeçmişti.

Helena bu suretle Demetrius'u gözden kaybedince bir müddet ormanda şaşkın şaşkın dolaşmış, sonra Lisander'in uyuduğu yere gelmişti. Delikanlıyı burada yere uzanmış görünce:

— Lisander, dedi, acaba uyuyor mu, yok-

sa ölmüş mü? Ve bunu anlıyabilmek için delikanlıya dokundu:

— Eğer yaşıyorsanız, uyanınız, dedi. Lisander, gözünü açınca, aşk usaresi tesirini gösterdiği için, birden bire en harareti sözlerle kıza aşkından ve hayranlığından bahsetmeye başladı. Lisander, ona kendisinin güzelliğe Hermia'dan çok ileri olduğunu, aralarında bir karga ile bir kumru kadar fark bulunduğunu, onun için kendisini ateşe atılmaktan bile çekinmeyeceğini söylüyor, hulaşa yanık bir âşkım âzından çıkmasını beklediğiniz bütün sözleri tekrarlıyordu.

Helena, Lisander'in kendi arkadaşı Hermia ile seviştiğini ve onunla evlenmek kararını verdiği iyice bildiği için kendisine bu yolda hitab etmesine fena halde öfkelenmişti. Lisander'in bu sözleri söyliyerek kendisiyle alay ettiğini sanmıştı. Bunun üzerine içini çekerek dedi ki:

— Yarabbi, ben herkes benimle eğlensin, alay etsin diye mi bu dünyaya geldim? Demetrius'dan çektiklerim yetişmiyor mu da üstelik bir de siz, kendi sevgiliye ihanet ederek benimle eğleniyorsunuz? Lisander, ben sizin daha kibar ve nazik bir adam oldu-

ğunuzu zannedirdim.

Helena, bu sözleri büyük bir öfke ile söyleyerek uzaklaşmağa başladı. Fakat Lisander de kendi Hermia'sının oracıkta uyuduğunu unutarak arkasından koştu.

Hermia, uyanıp yapayalnız kaldığını görünce fena halde korktu. Bir zaman, Lisander'e ne olduğunu ve ne tarafa doğru gittiğini bilmiyerek ormanın içinde sağa sola seğırtti, durdu. Aynı zamanda ne Hermia'yı, ne de rakibi Lisander'i bulamıyan Demetrius boşu boşuna etrafı araştırdıktan sonra yorğun bir halde uykuya dalmış ve onu kıral Oberon uyurken görmüştü. Oberon Puk'a sorduğu birkaç sualle "aşk usaresi" nin yanlış bir adamın gözüne sürüldüğünü de anlamıştı.

Bunun üzerine kıral Demetrius'un gözüne aşk usaresini sürdü. O da uyanınca ilk defa olarak - evelce Lisander'in yaptığı gibi - karşısında Helena'yı gördü ve ona aşıkane hitablarda bulunmağa başlamıştı. Şimdi orada hem Lisander hem de Demetrius, Helena'ya sevgilerinden bahsediyorlardı. Zavalı Hermia da oraya gelmiş bulunuyordu.

(Sonu var)

Tiyatro Temsilleri

"Baba,,nın temsili

Dün akşam Baba'nın temsiliinde hazır bulundum. Ve tam iki saat asıl bir sanat heyecanı içinde tatlı bir gece geçirdim. Mevzu ankaralıların baştan başa biliniyor diyebilirim; piyesin temsillerinde bulunmak için tyatronun önünde vilâyet müdahalesini davet edecek kadar bariz bir kesafetle yığılan halk kütlesi bu tahminimde yanılmadığını isbat eder sanırım.

Piyes münasebetiyle söylenecek bazı sözler yok değildir. Bu sözlerle, Strindberg'in şahsını muhabat yaparak oldukça ağır bir tenkid çenisi vermek kabildir. Eser hiç şüphe yok ki çok özündür. Baştan aşağıya kadar ağır ve iddialı bir teze doludur. Bu tez sosyal ve fizyolojik hâdiselere müstenid bir mahiyet göstermektedir. İşin doğrudan doğruya içtimal teşekküller içinde cari olan medenî kanun hükümlerine bakan bir cephesi vardır. Ayrıca ahlâka, telâkîlere ve insan toplulukları içinde cari olan âdetlere müteveccih bir yüzle de gözükmektedir. Ve nihayet eserin fonunda biyoloji ve fizyolojinin karışık mutaları kımlıdamaktadır. Medenî kanun bakımından cemaatler arasında cari olan telâkî eserde kuvvetli bir tenkid darbesine çarpılmaktadır. Medenî kanunlar bütün sivil sitede erkeğe, onu kadına faik yapan haklar bahsetmektedir. Bu eser, Patriyarka'nın bugünkü modern sosyeteye kuvvetle sinmiş olan hâkimiyetine karşı kavi bir itirazdır. Strindberg, Baba'nın kanunî hakları, içtimal ve ârizi iddiaları karşısına biyolojinin mukabil tâbiyesini ve karşı hücumlarını koymakla dikkati calıp bir tezad vücuda getirmiştir.

İtiraf etmeli ki bugünkü iptidai cemiyetlerle eski tarihin en mükemmil medeniyetlerinden birinin, uzun süren ve azametle yükselen mısır medeniyetinin farikası, onların matriyarka ile idare edilmesinde tebarüz eder. Patriyarka, Strindberg'in de haklı olarak kabule yanaştığı ve hile insan zekâsının bir icadı, kadın kuvvetine karşı vaktile zebun kalmış olan erkek zümresinin güçle ve güçlülük elde ettiği bir galebe mahsulü olan sunî bir müessesedir. Bu müessesenin ilk izlerini sarîh ve net bir görünüşle Roma hukuku içinde buluyoruz. Roma hukuku bir erkek hukukudur. Ve Roma devleti biyoloji hilâfına olarak bir erkek devletidir. O zamandan bu ana kadar geçmiş cemaatler içinde Roma tesiri mahfuz ve mahsûs kalmış, orta ve yeni çağ medeniyetlerine Patriyarka hâkim olmuştur. Matriyarka türk ve islâm hukukunda binnisbe bira zdaha kuvvetle mahsûstur. Strindberg, Loranın dili ile iddialı erkeğe diyor ki:

(— Çocuk senin, tamamen senin değildir. Hattâ sana pek az aiddir. Kanun, doğacak çocuğu arzî ve içtimalî bağlarla sana bağlıyor. Fakat bu bağlar gevşektir, ve biyolojik realiteye uygun değildir. Çocuk muhakkak ki aile içinde anaya aiddir. Ve bu aid oluşt su götürür, şüphe davet eder hiç bir ci het yoktur...) Tarla, mahsulü üzerine benimdir iddiasıyla tesahup edebilir; fakat o tarla üstünden, hattâ beşerî nizamlarla tarla sahibi addedilen şahıs dahi yalnız kendi ekdiğin neticelerini aldığını iddia etmekle öğünemez. Bu saha üzerine tesadüfler ve hırsızlama müte-sahibler tohum ekmiş olabilirler. Tarla iddiasında haklı ve sarıhtır. Fakat tarlaya beşerî akidlerle sahib olduğun beyan eden kimsenin mahsul üzerindeki hak ve hüviyeti şüphelidir. Strindberg, anayı aydınlığa, babayı ibham ve karanlığa koyan bu piyesinde fikrini Loranın şedid ve heyecanlı lisaniyle yüzbaşına karşı şiddetle haykırıyor.. Baba bize patriarkal gurur, kin ve ihtirası temsil etmektedir. Bu kabarış ve kalkınıştaki heyecan, tehevür ve hepsinden fazla şaşkınlık da vardır. Fakat sahnede patriyarka haleti ruhiyesine asıl hâkim olan esaslı ve reel şüphe-dir. Ana iddia edince baba kızıyor, kükreyor, ancak biyolojik mantık önünde bütün bu infial nihayet yerini şüphe ve ıstırapa terk ediyor.

Şüphe o kadar artıyor, ıstırap o kadar gerginleşiyor ki, sonunda mantığı kuvvetli, muakalesi yerinde bir şahsiyet olarak ifade edilen koca bile dimağ muvazenesini kaybediyor.

Eserde Strindberg kocayı bize haklı olarak fikri sabitlere müsaide ve ilca-

ya, tefsiri ve iyisafî görüşlere uygun bir ruhî bünye ile takdim etmektedir. Bu şahısta teessürî hayat kaynakları da taşkın ve köpüklüdür. Heyecanlar ise sabit fikir istikametinde karar ve muakaleye ve mantrâ hâkimdir. Bize az teessürlü ruhî darbelerle çok mu-kavim, fikrisabitlere mütesai bir dimağ bünyesine malik bir koca takdim etse idi, müellif iddiasını büyük tezadlar içinde ve çok dikkati çeker bir şekilde gösteremezdi. Strindberg koca tipine ilim muhitinden başka bir atmosferde yaşamamış, kitaplarından ve aile sevgisinden başka bir kaygu ile mütehassıs olmamış bir fizyonomi eklemiştir. Bu ruh manzarası, bu ahlâk görüşü tam tezadın teşekkülü için pek elzemdir. Ana tipini intihabda da müellif harikulâde bir kuvvet göstermiştir. Kadın cahildir. Fakat kocanın da itiraf ettiği gibi cehline ve zekâ çerçevesinin darlığına rağmen şayır dikkat bir hissizlik ve soğuk kanlılık göstermektedir. Fakat ben müellifin yüzbaşısı dili ile ifade ettiği bu fizyonomiye itiraz ediyorum. Kadın hissiz değildir. Hattâ heyecanı mütevettir, ve şöyle ifade edeyim. Bir dereceye kadar da asildir. İstırap çekiyor, bu muhakkak.. Fakat kendi etinden olan, kendinden çıkan parça üzerindeki hakkını sarîh bir sevkî tabii ile korumasını biliyor. Gaddar ve müfteris bir model gibi gösterilmek istenilen kadın aynı zamanda safiyane bir inanla da mücehhezdir: tıpkı orta çağın müteassib papazları gibi inanla işkence yapıyor, ve işkence yaptığı için muztarib oluyor.. Ancak ne pahasına olursa olsun kadın, uzviyetinden ve etinden aldığı hakları başkasına hiç bir veçhile ferâğ etmeğe razı değildir. Bir dişi gibi (hattâ dişiliğin en kuvvetli vasfı olan bir dişi ana gibi) sevdiği kocasını; çocuğu üzerindeki iddiası karşısında yıkılmış ve ezilmiş görmekten korkmuyor.

Eserde biz bu kuvvetli mücadeleyi her cepheye aydınlık örnekler halinde görmekteyiz. Müellif bu kuvvetli mevzu içine pedagojiyi bile sokmakta tereddüd etmemiş, ana ve babanın terbiye haklarını bu ağdalı piyes içine hususî bir dikkatle teksif etmiştir. Piyes bugünkü medeniyette aile kadınının temsil ettiği ananevî geriliğe de, âdetlere düşkünlük ve zekâ melekelerindeki inkişaf noksanlığına atfedilmesi kabil olan muhafazakârlığa da temas etmiştir. Bu itibarla Baba piyesi her yönden mevcud mâşerî teşekküllere ağır ve değerli iltiharlarda bulunmaktadır.

İtiraf etmeli ki birinci perdede kalan ikinci perdede yürüyen ve üçüncü perdede koşan bu güzel tez, son perdenin nihayetlerine doğru âdetâ kesilmekte kuvvet ve nüfuzundan çok şey kaybetmektedir. Bu; kuvvetli bir cehidle tırmanıştan ve çetin hamlelerle yüksek bir tepeye çıkıştan sonra ansızın bir düşüş tesiri yapmaktadır. İnsan, yüzbaşının niçin deli diye takdim edildiğini bir dereceye kadar kavırıyor: bu bir propaganda işi ve alışılmadık bir telakkinin masum bir heyecanın kuvvetle tebarüzü neticesidir. Fakat kocanın uzun ruhi ve uzvî mücadele yollarını geçtikten sonra niçin ansızın ölüverdiği bir türlü anlaşılıyor. Yüzbaşısı çildirabilirdi ve bu çıldırış ıstırap kudretinin kafa tasını çatlatırcasına şişip kabardığına bir delil sayılabilir. Fakat son ana kadar uzvî tamamıyetinden hiç şüphe vermiyen kocanın yavaş yavaş ve inanılmaz bir teslimiyet ile ölüm içinde sönüveriş çok garib düşmüştür. Hattâ ölebilirdi. Fakat bu ölüş zaten uzvî hastalıklı malûl bir bünyede ağır ruh şokunun tahammül edilmez darbesi altında ansızın, tehviç edici bir şekilde olmalıydı: hasta damar, hasta kafa, bozuk kalp, kuvvetli heyecan büyük ıstırap ve onu takiben birdenbire ve gürültülü bir ölüş.. Bu, eserin en normal ve lâıyk bitiş şekli idi.

Azametli ihtiras, büyük ruh tevettürü, fakat ağır bir mum sönüşü; kötü bir havari ölüş.. Esere hiç yakışmıyor.

Ben kendi hesabıma çok duydum, hattâ üzüldüm. Strindberg içinde sunî bir ıstırap ihtilâli yaptı. Fakat sonunda sandım ki bütün o geçen şeyler fena bir blöftü. Geçen şeyleri cılız bir gösteri haline koyan bu nihayet; esere hiç yakışmamıştır diyebilirim.

Sade esere değil, onu önümüzde ye-

S P O R

Ankarada Beşiktaş 1-0 A. gücünü İzmirde Güneş 4-1 Uçoku yendi

Dün, şehir stadında, Beşiktaş Ankaragücü ile karşılaştı. Rüzgârlı bir hava vardı. Onun içi seyirci sayısı millî küme maçlarında görmeğe alıştığımız miktara yaklaşmıyordu.

Beşiktaşlıların bir hafta evvelki 3.1 lik galibiyetleri dolayısıyla, netice hakkındaki tahminler Ankaragücünün aleyhine idi. Nitekim öyle oldu. Ankaragücü, üstün bir oyundan sonra Beşiktaş 1-0 yenildi.

Oyun baştan sona kadar çokluk havadan oynandı ve hayli çetin oldu. Zaman zaman süratleşen maç bugüne kadar seyrettiğimiz millî küme karşılaşmalarına göre o kadar heyecanlı ve güzel değildi.

Hakem, Kemal Halimdi. Takımlar şöyle kurulmuştu:

Beşiktaş: Mehmet Ali, Hüsnü, Faruk, Feyzi, Enver, Fuat, hayati, Ridvan Cahit, Hakkı, Eşref

Ankaragücü: Ateş, Ali Rıza, Enver Abdül, Musa, Celâl, Abdi, Şükrü, Bilâl İsmail, Hamdi.

İstanbulda bugün için aldıkları mezuniyetini geçiren Yaşar, Semih, ve Osman kulüb idaresi tarafından bir disiplin cezasına çarptırılmışlardı. Onun için Ankaragücü noksan kadro ile çıkmıştı. Beşiktaş tam ve kuvvetli takımıyla oynuyordu.

Birinci devre

Oyuna Ankaragüclüler başladılar ve daha ilk dakikalarda Beşiktaş kalelerini sardılar. Üst üste iki hücum oldu birincisini Hüsnü kesti. İkinci akında Hamdinin ayağıyla avuta gitti.

Beşiktaşlılar bu akına cevap verdiler. Kale yakınına kadar sokuldular. Hakem ofsayit verdi. Bu hücum da böylece neticesiz kaldı.

Bu devrede rüzgâr Ankaragücünün aleyhine idi. Buna rağmen güclüler henüz sahaya alışımayan beşiktaşlıların ilk dakikalardaki tereddüdlerinden istifadeye geçiş yaparak üst üste hücumlar yapıyorlardı. Ne yazık ki biraz da şanssızlık yüzünden gol çıkaramıyorlardı. Hele onbeşinci dakikada Musa, boş kaleye topu atamamak suretiyle görülmemiş bir fırsat kaçırdı.

İlk yirmi dakikalık zaman içinde Ankaragücü üç ortası işlemeyen forvert hattıyla hemen hemen Beşiktaş yarı sahasından ayrılmadı. Beşiktaşlılar da bu sırada münferid ve seri birkaç akın yaptılar.

Beşiktaşın golü

Yirmibeşinci dakikadan sonra maç mütevazın bir şekil aldı. İki tarafta gol çıkarmak için uğraşıyorlardı. Otuzuncu dakikada gücün Enver bir korner atışından sonra yaralanarak dışarı çıktı. Oyun şiddetli bir durum aldı. Güc müdafaası atak oynayan Beşiktaş forvertine gol yaptırmamak için hayli hırpalanmıştı. Rüzgâr da çocukları hayli yoruyordu.

Tam 38 inci dakikada idi. Hayati sağdan güç kalesine doğru indi. Celâli atlattı. Enver ile karşılaşınca topu havadan ortladı. Top önce Ridvana geldi; sonra güzel bir pasla yine havadan Hakkıya geçti. Hakkı kalecinin yanına kadar sokulmuştu. Cidden güzel bir kafa vuruşuyla Beşiktaşın ilk ve son galibiyet golünü attı.

Bundan sonraki yedi dakikalık zaman içinde güclüler beraberliği temin için çok enerjik oynamaya, birbirini takibeden akınlar yapmaya başladılar. Fakat Beşiktaş müdafaası kendilerine gol fırsatı vermedi. Maçın birinci devresi 1-0 Beşiktaşın lehine bitti.

İkinci devre

İkinci devrede Ankaragücünün rüzgârı arkasına alarak daha iyi oynuyacağı bekleniyordu. Lâkin güclülere tabiat da müsait davranmadı. Rüzgâr evvelâ hafifledi; sonra yine güclülerin aleyhine esmeğe başladı. Bu şartlar içinde de güclüler kendilerini gösterdiler. Devre-

niden yaratıp yaşıtan değerli sanatkar Ertuğrul Muhsine de bu bitiş çok za-yıf geldi..

F. Ecevit

Ankara Gücü ve Beşiktaş futbolcuları bir arada

nin altıncı dakikasında Hamdi şahsi bir akınla korner çizgisine kadar indi ortadığı topa gücün iki ortası birden atıldılar. Mehmet Ali yumrukla vaziye ti kartardı.

Onuncu dakikada Hakkı enfes bir şütle ikinci golü yapıyordu. Ateş soldan kaleye girmek üzere olan topu çeldi. Ali Rıza yetiştirdi ve tehlikeyi uzaklaştırdı.

Oyun zaman zaman çok sertleşti. Hakemin düdüğü favuller için sık sık ötmeye başladı. yalnız kabul etmek lâzım ki bu cezalar daha ziyade Beşiktaş aleyhine veriliyordu. Hakem yerinde müdahalelerle oyunu sakinleştirdi.

Maç biterken

Devrenin ortalarını bulduktan sonra gol çıkaramıyacaklarını anlayan beşiktaşlılar, akınlarını kestiler. Esasen santra forvert oyuna hâkim olmadıktan merkezle oynamaya alışkın olan Beşiktaş akıncıları ilerlemiyorlardı. Ridvanın sağdan ve Hakkı ile Eşrefin soldan tek başlarına ilerlemeğe çalışmaları neticesiz kalıyordu. Enver ve Ali Rıza akınları kolayca kesiyorlardı.

Buna mukabil Ankaragücü forvert hattı haf hattının güzel paslarıyla iyi fırsatlar ele geçiriyorlar, fakat Hüsnü ve Faruku serbest ve açık vaziyette bırakılmırdan ceza çizgisine kadar inişleri beyhude oluyordu.

Otuzuncu dakikada Abdi ve Şükrü güzel bir paslaşma ile kaleye kadar indiler. Hüsnü bu akını ancak kornerle kurtarabildi. Abdi takımını berebarliğe çıkaracak bu fırsatı kaçırdı; topu dışarı attı.

Bunu takibeden ve soldan inen bir güc akınında da Hamdinin güzel bir şütünü Mehmet Ali yumrukla uzaklaştırdı. İkinci bir şandelde kale direğinin üstüne düşerek yukarıdan ağlara takıldı ve avut oldu.

Maç böylece Ankaragücünün mütemadi akınlariyle, Beşiktaşın vaziyeti muhafazaya çalışan müdafaasıyla 1-0 Ankaragücünün yenilmesiyle bitti.

Nasıl oynadılar?

Ankaragücünün eksik bir takımla oynaması neticeye çok müessir oldu. Eşer bu maçta Yaşar olsaydı, her halde bir iki gol çıkardı. Gerçi Ankaragücü yenildi. Fakat kulüb idarecileri de yerinde ve haklı ceza vermişlerdi.

Güclüler açlıkla oynamaya çalıştılar. Bunda da hayli muvaffakiyet gösterdiler. Fakat topu yere indiremediler. ve kendilerinin yerden, kısa paslı oyun sistemini karşı tarafa kabul ettiremediler. Havadan oynanan bu bu maçta cüsseleri itibariyle beşiktaşlılar kazandılar.

Güzel çıkışlarıyla Ali Rıza, sağ ve orta haflar, Hamdi, Abdi, Şükrü vazife.

lerini yaptılar. Takım halinde güclüler hiç te fena değillerdi.

Beşiktaş

Takım bilhassa birinci devrede iyi ve canlı idi. Mehmet Ali Güzel oynadı. İki bekten Hüsnü, Beşiktaşın bu maçta yenilmiş olarak sahadan çıkmamasını âmindir. Haf hattında yalnız Enver vazifesini yaptı. Furvetlerden Hakkı ve Ridvan hariç diğerleri durgundular.

Dünkü maçta Beşiktaş evvelce Ankarada zevkle seyrettiğimiz maçlarında olduğu gibi bulmadık. Umarız ki bu saha acemiliğinden ileri gelmiştir.

Bugünkü maç

Beşiktaş bugün ikinci maçını Gençlerbirliği ile yapacaktır. Maç tam 13,30 da yine şehir stadındadır. Maçın hâkiminin Ömer olması muhtemeldir.

Beşiktaşın dünkü maçına ve Gençlerbirliğinin bundan evvel çıkardığı oyunlarına göre bugünkü karşılaşmadan Ankara lehine çok ümidliyiz.

Bugün yapılacak bisiklet yarışları

Bugün Ulus meydanından başlamak üzere Çubuk barajına iki defa gidip gelme suretiyle 40 kilometrelik bir bisiklet yarışı yapılacaktır. Müsabakaya Akköprüde suvarî karakolu önünde nihayet verilecektir.

Bu müsabakaya millî takımda yer alan Eyüb ve değerli şampiyonlarımızdan Talât ve daha bir çok seçkin bisikletçiler iştirak edeceklerdir. Bunların sayısının otuzu bulacağı tahmin edilmedir.

Geçen hafta bazı sebeblerle derece çok fena idi. Bu hafta Eyüb ve Talâtın iştirakiyle rekorun hayli düşeceği kuvvetle umulmaktadır.

İzmirdeki maç

İzmir, 17 (A.A.) — Güneş takımı bugün ilk karşılaşmasını Uçok takımıyla yaptı. Oyunu Ankaradan gelmiş olan Bay İbrahim idare etti.

Oyunun 41 inci dakikasında Güneş Necdetin ayağıyla ilk golünü kaydetti. Devre sonuna kadar sıkı akınlara devam eden güneşliler hakem düdüğüne bir dakika kala ikinci sayılarını da kaydettiler. Ve devre bu suretle 2-0 Güneşin lehine bitti.

İkinci devrede: İzmirli bir gol yaptılar, fakat güneş 37 inci dakikada Necdetin ve 41 inci dakikada da Salâhaddin ayakları ile daha iki sayı kaydetti ve oyun 4 - 1 Güneşin galebesiyle neticelendi. Yarın aynı sahada Doğan- sporla ikinci maç yapılacaktır.

Millî küme takımlarının vaziyeti

Takımlar	oyun galip berabere mağlûb		attığı gol		yediği gol		puvan
			gol	puvan	gol	puvan	
Beşiktaş	6	4	1	11	5	15	
Gençler Birliği	5	3	—	2	13	8	11
Fenerbahçe	4	3	—	1	8	4	10
Doğanspor	5	2	1	2	9	14	10
Ankara Gücü	6	2	—	4	11	13	10
Uçok	6	1	—	5	6	15	8
Güneş	3	1	1	1	7	4	6
Galatasaray	1	—	1	—	2	2	2

YENİ AÇILAN Sakarya Eczahanesi

Ulus meydanı: Halk sineması sırasında.
Reçeteleriniz dikkat ve ihtimamla ihzar olunur. Fiatlar
mutedildir. Rontken filimleri İstanbul fiatıdır.

Polath Belediye Reisliğinden:

9-4-937 cuma günü ihale edileceği ilân olunan 3488 lira 80 ku-
ruş bedelli keşifli Cumhuriyet Suyunun betonndan depo inşaatı ve
fond borularla kasabaya getirilmesine talip çıkmadığından muna-
fonda kasa müddeti 10 gün daha uzatılmıştır.
Mevcut, proje, şartname ve keşifnameyi görmek isteyenler her
gün mesai saatlarında Polatlı belediye dairesinde görülebilirler.
Münakasaya gireceklerin ellerinde su işlerini yapabileceklerine
dair salâhiyetler makamdan tasdikli vesikaları bulunması şarttır.
İhale 19.4.937 pazartesi günü saat tam 16 dadır.
Taliplerin 261 lira 66 kuruş muvakkat teminat akçeleriyle bir -
likte tayin olunan gün ve saatte Polatlı belediyesi daimi encümeni-
ne gelmeleri ilân olunur. (917) 1-1588

Denizli Belediyesinden:

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konan iş: Denizli belediyesine aid mezbaha ve
müştemilatı inşası. (Keşif bedeli 12797) lira 66 kuruştur.
2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Tesviye turabiye, şose ve köprüler inşaatına dair fennî
şartname,
E — Hususî şartname,
F — Metraj cetveli, keşif cetveli,
G — Proje
İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Denizli belediye reisliğinde
inceleyebilirler.
3 — Eksiltme 8-4-937 tarihinden itibaren otuz gün olup 7-5-937
tarihinde cuma günü saat 16 da Denizli belediye dairesinde teşekkül
edecek belediye encümeni huzurunda yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 975 lira muvakkat
teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup encü-
mene göstermesi lâzımdır.
A — Nafia Vekâletinden 937 senesi yapı işleri için alınmış mü-
teahhitlik vesikası,
B — Ticaret odası vesikası,
6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten
bir saat evveline kadar Denizli belediye dairesine getirilerek eksilt-
me komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.
Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede ya-
zılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile kapa-
tılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.
(907) 1-1563

Ankara Valiliğinden:

Adet	Cinsi	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
I. — 79	Pantograf, dingraf, tecessümat burgusu, kompas, planimetre	3953	296,48
II. — 326	(Mingale, perger takımı, tripil, desi- (metre, cetvel, gönye, mikyası hendesi, (çelik şerit, resim tahta ve masası, gude) (Barometre, igrumetre, lup, prizma (pragma makinesi, çengel, grif, nu- merotaj çekici)	2645,25	193,39
III. — 267	1 — Orman işetme işlerinde kullanılacak olan cinsi, miktarı, muhammen bedel, muvakkat teminatı, yukarıda yazılı bulunan alat ve edevat kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur. 2 — Eksiltme 27 nisan 1937 salı günü saat 15 de Ankara'da hal arkasında Tenekçiler sokağında Bolupalas binasında orman ame- najman üçüncü grup baş mühendisliği dairesinde yapılacaktır. 3 — Eksiltme her bir parti için ayrı olmakla beraber bir kı- tım eşya için kalem üzerinden yapılabilir. Fazla tafsilât şart- namelerde vardır. İstekliler şartname, miktar ve fennî listeleri ayrı mektuplarda orman amenajman beşinci grup baş mühendisliğinden para- miz alabilirler. 4 — Teklif mektupları 249 numaralı kanunda ve şartnamelerde yazılı evrak ile eksiltme günü olan 27 nisan. 1937 salı günü saat 14 kadar sıra numaralı makbuz mukabilinde üçüncü grup baş mü- hendisliğine verilecek veya gönderilecektir. Postada olacak gecik- meler kabul edilmez. (879) 1-1524	1873	140,48

Jandarma genel komutanlığı Ankara satılma komisyonundan:

Metresi altmış kuruş değerlenen eldeki vasıf ve örneğine uygun
bin metre yazık elbiselik kumaş 19-4-937 pazartesi günü saat (10)
a kapalı eksiltme usulü ile satın alınacaktır. Şartnamesi parasız
komisyonundan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin
ört yüz elli liralık ilk teminat makbuz veya banka mektubunu ve
şartnamede yazılı vesikaları muhtevi teklif mektuplarını belli günü
kadar komisyonuna vermiş olmaları. (779) 1-1374

Hariciye Vekâleti Satılma Komisyonundan:

1 — Çankayada Hariciye köşkünde bir ser yaptırılacaktır. Ke-
şif bedeli 3469 lira 17 kuruştur.
2 — Şartnamesi bedelsiz olarak Hariciye Vekâleti levazım mü-
dürlüğünden alınabilir.
3 — İhale açık eksiltme suretiyle 27-4-937 salı günü saat 15 de
Hariciye Vekâletinde yapılacaktır.
4 — Muvakkat teminatı 2 0 lira 19 kuruştur.
5 — İsteklilerin Ticaret Odası ve fennî ehliyet vesikası olması
lâzımdır. (918) 1-1589

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara satılma komisyonundan

Polis mektebi ihtiyacı için eldeki vasıf ve örneğine uygun 350
battaniye kapalı zarf usulü ile 24-4-937 cumartesi günü saat on bir
buçukta satın alınacaktır.
Bir tanesine on iki lira kıymet biçilen battaniye şartnamesi pa-
rasız olarak komisyonundan alınabilir.
Eksiltmesine girmek isteyenlerin 315 liralık ilk teminat makbu-
zu veya banka mektubunu ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi
teklif mektuplarını belli gün saat on buçukta kadar komisyonuna ver-
miş olmaları. (818) 1-1476

Hariciye Vekâleti Satılma Komisyonundan:

1 — Çankayada Hariciye köşkünde tenis ve çay pavyonu yapı-
rılacaktır. Keşif bedeli 4923 lira 48 kuruştur.
2 — Şartnamesi bedelsiz olarak levazım müdürlüğünden alma-
bilir.
3 — İhale ve açık eksiltme suretiyle 27-4-937 salı günü saat 16
da Hariciye Vekâletinde yapılacaktır.
4 — Muvakkat teminatı 369 lira 26 kuruştur.
5 — İsteklilerin Ticaret Odası ve fennî ehliyet vesikası olması
lâzımdır. (919) 1-1590

Kütahya Vilâyetinden:

Kapalı zarf usulüyle eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan iş: Kütahya memleket hastanesi kalo-
rifer tesisatıdır. Keşif bedeli: 15402 lira 20 kuruştur.
2 — Eksiltme 30. 4. 937 tarihinde cuma günü saat (15) de Kü-
tahya vilâyeti hükümet konağında Daimî Encümen huzurunda ka-
pali zarf usulüyle yapılacaktır.
3 — Eksiltme şartnamesi, hulasai keşif, Nafia Vekâletinin kalo-
rifer talimatnamesi ve buna müteferri evrak bilabedel Kütahya Na-
fia müdürlüğünde ve encümen kalemünde görülebilir.
4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 1155 lira 50 kuruşluk
muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış müteah-
hitlik vesikası haiz olması ve 10000 lira değerinde bir kalorifer tes-
isatını iyi bir şekilde yapmış olduğuna dair vesika ibraz etme-
si lâzımdır.
İsteklilerin teklif mektuplarını 2 inci maddede yazılı ihale sa-
atinden bir saat evveline kadar yani tam saat (14) de daimî encümen
reisliğine makbuz mukabilinde vermesi şarttır. Bu saatten sonra
mektup ve postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (910) 1-1566

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara satılma komisyonundan

Polis mektebi ihtiyacı için:
1 — Eldeki örneği bezlerinden vasıfları dairesinde mamûl olarak
700 Nevresim battaniye kılıf, yatak çarşafı, ve 350 yatak kılıfı, ya-
tak yüzü 350 yastık kılıfı ve 700 peçete ve yüz havlusu kapalı zarf
usulü ile 24-4-937 cumartesi günü saat 10 da satın alınacaktır.
2 — Tamamına 8309 kuruş et biçilen bu eşyaya ait şartnameler pa-
rasız olarak komisyonundan alınabilir. Örnekleri vardır.
3 — Eksiltmesine girmek isteyenlerin 623.18 kuruşluk ilk tem-
inat makbuz veya Banka mektubunu muhtevi teklif mektuplarını ek-
siltme günü saat kadar komisyonuna teslim etmiş bulunmaları.
(817) 1-1475

İstanbul Jandarma Satılma

Komisyonundan:

Miktarı	Tahmin bedeli	İlk teminat
CİNSİ	Kilo	Lira
Kundura köselesi	10000	16200
Kundura Vaketası	8000	16400
		32600
		2245

1 — Parası vekiller heyeti kararıyla 937 bütçesinden verilerek
üzere cinsi, miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı
ve evsafına uygun iki kalem kundura malzemesi 30 - Nisan - 937
cuma günü saat 15 de İstanbul Gedikpaşa Jandarma Dikimevi bina-
sındaki J. satılma komisyonunda kapalı zarf eksiltmesiyle satın
alınacaktır.
2 — Şartname her gün komisyonunda görülebilir veya yüz altmış
üç kuruş bedelle adı geçen komisyonundan alınılabılır.
3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı evrak ile teklif mek-
tuplarını ve ilk teminat makbuzlarını eksiltme günü saat on dörde
kadar komisyonuna vermeleri lâzımdır. (2013) 1-1583

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünden:

Tapu ve kadastro okulu için 67, 70 talebe istiaf edecek genişlik-
te üç salonu ve ayrıca iki odayı havi bina kiralanaacaktır. Mevcut
olan veya inşa edilmekte olup bu suretle tadilatı kabul eden bina
sahiblerinden arzu edenlerin Umum Müdürlük zat işleri ve levazım
müdürlüğüne müracaat eylemeleri. (920) 1-1608

İzmir İli Daimî Encümeninden:

Kapalı eksiltmeye konulan iş: Karşıyakada Soğuk kuyuda De-
ğirmen tepede yaptırılacak otel kurağı,
Keşif tutarı: 16924 lira
Bu işe aid evrak aşağıda gösterilmiştir:
A - Eksiltme şartnamesi,
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D - Fennî şartname,
E - Keşifname plân,
İstekliler bu şartname ve evrakı Bayındırlık Direktörlüğünde
görüp inceleyebilirler.
Eksiltmenin yapılacağı yer, tarih, gün ve saati: 22 nisan 937 per-
şembe günü saat 11 de Daimî Encümeninde, muvakkat teminatı:
1192 lira. (1094) 1-1571

Kiralık apartman dairesi

Emlâk ve Eytam Bankasından:

İşıklar caddesinde kâin Bankamıza ait Tuhhan apartmanının
bodrum katındaki 14 numaralı daire pazarlıkla kiraya verilecektir.
Bu daire bodrum katın sol kısmında dört oda bir mabrah ve bir
helâdan ibarettir.
Odalardan yalnız bir tanesi kapıcıya ve diğer üç oda bir mat-
bah bir helâ kiracıya aittir.
İhalesi: 26.4.1937 pazartesi günü saat on birde yapılacaktır. İs-
tekli olanların yirmi lira depozito parasiyle birlikte bankamız mua-
melât servisine müracaatları. (972) 1-1687

İktisat Vekâleti ölçü ve ayarlar Müdürlüğünden:

İktisad Vekâleti ölçüler ve ayar müdürlüğü için âli tahsil gör-
mü elektrik ve makine mühendisleri alınacaktır.
Şeraiti haiz olanların en kısa bir zamanda evrakı müsbiteleriyle
birlikte Ankara'da ölçüler müdürlüğüne müracaatları. (915) 1-1569

Nafia Vekâletinden:

Kapalı zarf usulüyle Eksiltme ilânı

1 — Eksiltmeye konulan iş: Malatya istasyon tesisi için 535
metre uzunluktaki yolun parke taş kaldırım inşasıdır.
Keşif bedeli (25715) lira (85) kuruştur.
2 — Bu işe ait evrak şunlardır.
A — Eksiltme şartnamesi.
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Fennî şartname
E — Silsileli fiat ve keşif hulasası cetveli.
İstiyenler bu evrakı (130) kuruş bedel mukabilinde şose ve
köprüler reisliğinden alabilir.
3 — Eksiltme 4-5-937 tarihinde salı günü saat 16 da Nafia Ve-
kâletinde şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında
kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.
4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin (1929) liralık muvakkat
teminat vermesi ve resmi gazetenin 3297 sayılı nüshasında çı-
kan talimatnameye tevfiikan müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâ-
zımdır.
İsteklilerin teklif mektuplarını üçüncü maddede yazılı saatten
bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde
vermeleri muktazıdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.
(942) 1-1677

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden:

Sivrihisar - Hamidiye yolunun 12 + 550 — 34 + 000 kilometre-
leri arasında 35665.34 lira keşif bedelli yeni şose ve imalatı sına-
iye inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmesi istekli zuhur etmesinden
dolayı 17-4-1937 tarihinden itibaren 15 gün müddetle temdit
edilmiştir. Eksiltme kapalı zarf usulüyle olup 3 - mayıs - 937 pa-
zartesi günü saat on dörtte vilâyet daimi encümeninde yapılaca-
ktır. Muvakkat teminat 2674.90 liradır.

Bu işe aid evrak: şose ve sınırlı imâlâta aid hulasai keşif, gra-
fik, fennî şartname ve eksiltme şartnameleriyle mukavele projele-
ri Ankara ve İstanbul Nafia Müdürlüklerinde, projeler tafsilât ve
hulasai keşifler grafik, fennî şartname eksiltme ve bayındırlık iş-
leri genel şartnamesiyle mukavele projeleri Eskişehir Nafia Mü-
dürlüklerinde her zaman görülebilir; isteklilerin bu gibi işleri
yapmış olduklarına dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik
vesikasıyla senesi içinde ticaret odasından alınmış mali kifayet ve-
sikası 2490 No. lu kanunun tarifi dahilinde teklif mektuplarını
eklemeleri ve teklif mektuplarını 3-5-937 tarihine müsadir pa-
zartesi günü saat on üçe kadar makbuz mukabilinde daimî en-
cümen reisliğine tevdi edilmesi lâzımdır. Postada vaki olacak te-
ehhür nazarı itibara alınmaz. (2138) 1-1689

Zile Şarbaylığından:

Belediyece bir adet seyyar etüv makinesi satın alınması muna-
kasaya konulmuştur. Makine 0,35 metre mikâp hacmi istiafisinde
ve 100 derece hararete mütehammil olacaktır. Taliplerin yevmü i-
hale olan 30.4.1937 tarihine kadar belediyece müracaat etmeleri ilân
olunur. (2137) 1-1688

M. M. V: deniz merkez satılma komisyonundan:

1 — İstanbul ve İzmir limanları hududu dahilinde batık demir
ve zincirlerin denizden çıkarılma işi M. M. V. binasında müteah-
kil komisyonumuz tarafından 3 - mayıs - 1937 pazartesi günü saat
14 de kapalı zarf eksiltmeye konulmuştur.
2 — Umumî kıymeti takriben elli bin lira olan ve şartnamesi
dahilinde çıkarılıp teslim edilecek bu zincirlerin beher kilosuna
yedi kuruş kıymet takdir edilmiştir.
3 — Eksiltmeye gireceklerin dalgıç ve tahliyecilikle meşgul
ve müteahhis olduklarına dair İstanbul ticaret bahriye müdürlü-
ğünden müsaddak vesikayı hamil olması şarttır.
4 — 250 kuruş bedel mukabilinde şartnamesini almak istiyen-
lerin her gün Ankara'da komisyonumuzu müracaatları.
5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanun mucibince 3750
liralık ilk teminatları ve üçüncü maddede yazılı vesikalarını havi
teklif mektuplarını tesbit olunan günde azami saat on üçe kadar
komisyonuna vermiş bulunmaları ve bundan sonra verilecek mektup-
ların kabul edilmeyeceği ve postadan mütevellit gecikmelerin na-
zarı dikkate alınmayacağı (971) 1-1686

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN

Beyoğlunda eski Caddeikebir yeni İstiklâl caddesinin en işlek
ve en şerefli bir yerinde köşe başında evvelce Galatasaray polis
merkezi olarak kullanılan 277 No. 11 kârgir bina ile altındaki dü-
kânlar parası peşin ve sırf nakit verilerek şartıyla 60000 altmış bin
lira muhammen bedel üzerinden 3-5-937 pazartesi günü saat on
beşte kapalı zarf usulüyle satılacaktır.
İsteklilerin 4500 liralık teminat mektuplarıyla teklifnamelerini
sözü geçen günde saat on dörde kadar Defterdarlık binasında Mil-
li Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyon başkanlığına verme-
leri. (2096) 1-1678

Nafia Vekâletinden:

3 - mayıs - 937 pazartesi günü saat 15 de Ankara'da Vekâlet
malzeme eksiltme komisyonunda 2700 lira muhammen bedelli 15
ton sapın açık eksiltmesi yapılacaktır.
Eksiltme şartnamesi ve teferruatı vekâlet malzeme müdürlüğün-
den parasız olarak alınabilir.
Muvakkat teminat 202 lira 50 kuruştur.
İsteklilerin 3 - mayıs - 937 pazartesi günü saat 15 de komisyo-
nümüzda hazır bulunmaları lâzımdır. (947) 1-1673

PHILCO radvolarını bizden arayın Halil Naci

Anafartalar Caddesi
No: 111 Telefon. 1230

Milli Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlanları

1 — Hepsine biçilen ederi 1509 lira olan 3000 tane yemek tabağı, 800 tane su ve 500 tane çay bardağı ile 100 tane ayaklı ekmek tabağı ve 8 tane galvanizli çay süzgeci açık eksiltme ile alınacaktır.

2 — Şartname ve nümunelerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 112 lira 18 kuruştur.

4 — İhalesi 19-4-937 P. etresi günü saat 11 dedir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte ilk teminatları ile tam ihale saatında M. M. V. Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (814) 1—1413

İLAN

1 — Herbir çiftine biçilen ederi 460 kuruş olan 10.000 çift erat kundurası kapalı zarfla alınacaktır.

2 — Şartnamesini 230 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 3450 liradır.

4 — İhalesi 4-5-937 salı günü saat 11 dedir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (954) 1—1676

İLAN

1 — Herbir tanesine biçilen eder 90 kuruş olan 50.000 tane kar gözlüğü kapalı zarfla alınacaktır.

2 — Şartnamesini 225 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 3375 liradır.

4 — İhalesi 3-6-937 perşembe günü saat 15 dedir.

5 — Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri (955) 1—1677

İLAN

1 — Herbir çiftine biçilen ederi 200 kuruş olan 5.000 çift ye - meni kapalı zarfla alınacaktır .

2 — Şartnamesini parasız almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 750 liradır.

4 — İhalesi 4-5-937 salı günü saat 14 dedir.

5 — Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (952) 1—1674

İLAN

1 — Beher metresine biçilen ederi 26 kuruş olan 30.000 ilâ 100.000 metre çamaşırlık bez kapalı zarfla alınacaktır.

2 — Şartnamesini 130 kuruşa almak ve örneklerini görmek isteyenlerin her gün komisyonuna gelmeleri.

3 — İlk teminat miktarı 1950 liradır.

4 — İhalesi 4-5-937 salı günü saat 15 dedir.

5 — Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla ilk teminatları ile birlikte teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel M. M. V. Sa. Al. Ko. na vermeleri. (953) 1—1675

İLAN

1 — 374 kalem elektrik malzemesi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 32.500 lira olup ilk teminat parası 2437 lira 50 kuruştur.

3 — İhalesi 21 mayıs 937 cuma günü saat 15 dedir.

4 — Şartnamesini almak isteyenler 165 kuruş mukabilinde M. V. Satın alma komisyonundan alabilirler. (Muhabere ile şartname gönderilemez.)

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale günü en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (790) 1—1393

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

1 — İtfaiye memur, şoför ve efrad için 85 takım elbise onbeş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1300) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (97,5) liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün yazı işleri kalemi - ne ve isteklilerin de 27 - nisan-1937 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (925) 1—1593

İLAN

1 — Yenişehirde 1152 inci adada 1 numaralı parselde 700 metre murabbar arsaya istekli çıkmadığından arttırması on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (3500) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (262,50) liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün yazı işleri kalemi - ne ve isteklilerin de 27 - nisan-1937 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (924) 1—1592

Tekirdağ Belediye Reisliğinden:

Kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulup evvelce ilân olunan Tekirdağ şehrinin meskûn ve gayri meskûn tahminen 320 hektarlık yerinin 5075 lira muhammen bedelli hali hazır haritasının, tanzim ve tersimi işine istekli çıkmadığından bu iş 23.3.937 tarihinden 30.4.937 tarihine müsadif cuma günü saat 16 buçuğa kadar Tekirdağ belediye encümeninde pazarlıkla yaptırılacaktır.

Evvelki ilânâtımız dairedesinde isteklilerin o gününe kadar Tekirdağ belediye reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (1806) 1—1381

5-9 Mayıs 1937

Alman İhracatı; her nevi ziraî makine ve aletler - ziraî sıhî müesseseler - Gübre - cilik - ziraat makineleri - kuvvet merkezleri - İş makine ve aletleri - Nakliyat makineleri ve aletleri - motörlü her cins arabalar - sıhî mahaller - Elektrik teknik ihtiyaçlar - inşaat ve malzemesi - ev ve mutfah eşyası - Büro eşyası.

KÖYLÜ SERGİSİ; büyük beygir ve damızlık hayvan sergisi.

Cenubu şarkı memleketleri ve Polonya bu sergide her nevi ziraî mahsullerini ve ilk maddelerini teşhir edecektir.

BRESLAU SERGİSİ VE ZİRAAT MAKİNELERİ PANAYIRI

Her nevi istihbarat ve trenlerde tenzilat için malûmat ve saire bütün seyahat acentaları tarafından verildiği gibi, doğrudan doğruya da sergiden istenilebilir; BRESLAU MESSE - UND AUSSTELLUNGSGESELLSCHAFT, BRESLAU 16/ Almanya/ Messegelaende.

NASIR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMSI

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamen ve kökünden çıkarır.

Umumî deposu: İngiliz Karzük eczanesi, her eczanede bulunur, ciddi ve müessir bir nasır ilâcıdır.

Satılık Ev

Ankara Musevi mahallesi ittisalinde Öksüzce mahallesinde eskici oğlu camii yanında eski icra veznedarı Ali Nurinin yekdiğerine muttasıl ve biri beş ve diğeri altı odalı ve her biri sofa, mutfakları ve her türlü konforu haiz iki hane acele satılıktır. Talip olanların Anafartalar caddesinde Ateş hanında avukat Ali Rıza Dince müracaatları. 1—1623

Kiralık Ev

İki katlı, beş odalı her türlü konforu havi Kavaklıdere Gü - ven mahallesi hal karşısında No. 14 Telefon 3762 1—1614

Kâtip Aranıyor

Bir Avukat Kâtibi isteniyor: Adli muamelâtı ve daktiloyu bilmesi ve kefalet göstermesi şarttır. Her gün saat 17 den 19 za kadar Koç apartmanı No: 5 müracaat. 1—1657

Kiralık Daire

Otobüs garajı karşısında Er. soy apartmanı. Bankalar caddesinde Nurettin Baki Ersoya müracaat. Telefon: 3654 - 3710 1—1670

Büro Teknik

Yol ve inşaat müteallik her nevi hesapat, proje, şartname tanzimi fennî malûmat ve istişare kontrol ve işçilik teahhüdâtı. Telefon: 2006. Posta kutusu: Ankara - Yenişehir No: 17 1—1471

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı DOKTOR Mecit Sayan

Muayenehanesini Çocuk Sarayı caddesinde Niyazi Kasuk apartmanında 3 üncü daireye nakletmiştir. Hastalarını pazardan maada hergün saat on yediden yirmiyeye kadar kabul ve tedavi eder. Telefon: 1769

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentür-kü - letleri giyerek otlığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir vü - cudun tenasübünü düzeltilir ve en sedid hareketlerde bile kal'iyen kaymaz. Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren. Satış yerl yalnız: J. Roussel Paris İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. lu. Mağazamızı ziyaret ediniz veya 19 No.lu telefonla isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

İmtiyaz sahibi ve Başmu - harriri Faliş Rifki ATAY Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR

Çankırı caddesi civarında Ulus Basimevinde basılmıştır.

KUMBARAN

Satılık Arsa

Kavaklıdere otobüs durağından 400 adım mesafede asfaltın muvakkat bitiminde İsveg elçiliğine karşı 42 metre yüzü olan 1600 metre arsa toptan yahut iki kısım halinde satılıktır. Müracaat P. k. 509 Tel: 2819 1—1602

Kiralık Ev

Samapazarına yakın 5 oda salon ve balkon su ve elektrikli istasyon caddesinde Bakkal Kerime müracaat. 1—1612

Kiralık Küçük Daire

Atatürk Bulvarı üzerinde iki oda, bir büyük hol tam konfor Sümer Bank inşaat servisinde Nihat Arele müracaat. 1—1621

Kiralık Oda

İşıklar C. de ayle yanında möble ve banyolu bir oda, bayan veya karı koca için.. Tel: 1420 1—1679

Sekiz yaşında SATILIK

Saf kan arap kısrak Görmek isteyenler gündüzleri Telefon 2831 de Burhan EREN 2—1681

Yabancı bir Bayan

Aile içinde çocuklara, büyüklere almanca, fransızca, müzik dersleri vermek istiyor. Ankara, post restant L. B. 75 1—1680

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN 11 MATİNESİNDEN İTİBAREN

Mevsimin en nefis filmlerinden

Kadınların Sırtı

Fransızca sözlü harikulâde bir eser.

Baş Rollerde:

ROBERT TAYLOR - İRENE DUNNE

GECE SAAT 21 DE

Şehir Tiyatrosu tarafından

MUM SÖNDÜ

Komedi 4 perde

BU GECE

Hususî teşkilât

Gayet meraklı ve enteresan bir mevzu gerçevesi dahilinde emsalsiz bir heyecan kaynağı

İlâve: CANLI FİLM ve ayrıca BÜYÜK ŞAİR ABDÜLHAK

HAMİDİN cenaze töreni GÜNDÜZ

Marie Stuart

Frederic March - Katherine Hepburn Ayrıca: CANLI FİLM

SERVET KAYNAĞIDIR